КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 244 (5848).

11 ДЕКАБРЬ ШАНБА

1976 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ФАН — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯ АСОСИДА

ЯНГИЙЎЛ районидаги «Коммунизм» колхозининг экспериментал участкасида бу йил энг юқори пахта ҳосили етиштирилди. Ўн уч гектар майдоннинг ҳар гектаридан 61,9 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар экспериментал биологияси институти олимлари тупроқни ишлашнинг янги технологиясини таклиф этган эдилар. Ана шу технология бу ерда мўл ҳосил олинишини таъминлади.

Чигит экиш олдидан агротехника тадбирларини ўз вақтида амалга ошириш, далаларни нефть плёнкаси билан ёпиб юмшатиш ғўза ниҳолларининг барвақт, бақувват униб чиқишини таъминлади. Ғўзани парвариш қилиш ва суғоришни оқилона ташкил этиш ўсимликнинг янада баравж бўлишини таъминлади. Пахта бошқа майдонлардаги ҳосилга нисбатан ярим ой илгари очилди.

Колхозчилар келгуси йилда илғор технология қўлланиладиган чегараларни янада кенгайтириб, олимлар тавсия этган усул билан ғўзаси парвариш қилинадиган майдонларни беш баравар кўпайтиришга аҳд қилдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ ЙЎЛИДАН

ҲАР БИР ГРАММ МЕТАЛЛДАН ИККИ БАРАВАР УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

«МЕТАЛЛНИ КЎПРОҚ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛАДИГАН ТАРМОҚЛАРДА УНИ ТЕЖАШ ПРОБЛЕМАНИНГ... ЖУДА МУҲИМ ЖИҲАТИДИР».

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқидан.

ПАХТА тозалаш ускуналари давлат махсус конструкторлик бюросининг инженерлари ишлаб чиққан «ДП—130» маркали тола ажратадиган арра-жин машинасини республика пахта заводларида жорий этилиши юзлаб тонна металлни тежаб қолиш имкониятини беради. Бу янги машина ҳозир ишлатиб келинаётган жин машиналарига нисбатан қарийб икки баравар унумлироқдир. Шунинг учун ҳам эндиликда пахтани бирламчи қайта ишлаш учун батарея составига илгаригига нисбатан битта кам — бор-йўғи учта машинани киритиш мумкин. Республика пахта заводларида бундай батареялардан қарийб икки юзта бор.

Янгиликдан фойдаланиш ҳар бир батарея ишлаб чиқариш қувватига ҳам таъсир қилди. Батарея бир соат ичида 700 килограмм толани кўп ишлаб чиқаради. Бошқача қилиб айтганда, «ДП—130» маркали учта машина эски нусхадаги бешта машина қанча маҳсулот чиқарса, шунча маҳсулот беради.

Толадан чигитни ажратадиган иш органлари — арралар миқдорини бир ярим марта кўпайтириш туфайли машиналарнинг унумдорлиги ортишига муваффақ бўлинди. Айни пайтда машиналарнинг габарити ва вазни деярли ўзгаргани йўқ. Бинобарин маҳсулот бирлигига металл сарфлаш улуши қарийб икки баравар камайди: пўлатнинг ҳар бир граммидан икки баравар самаралироқ фойдаланилмоқда.

«Узбекхлопкомаш» бирлашмасининг Тошкент тажриба-механика заводида юқори самарали ускуналарнинг дастлабки туркуми чиқарилди. Бу машиналар Тошкент областидаги Қорасув пахта заводи ишчиларига ҳамда бошқа пахтакор республикалардаги турдош корхоналарга жўнатилди.

Э. ШАЛЬ,
ЎзТАГ мухбири

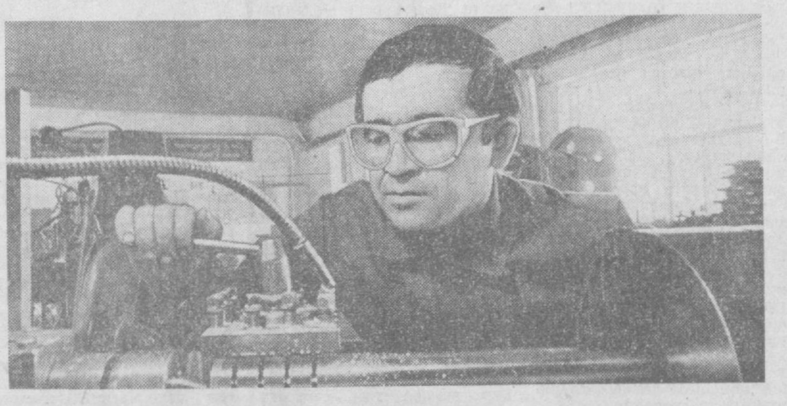

▲ ЎЗБЕКИСТОН ССР Геология министрлигига қарашли Тошкент механика заводида шахсий беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ҳаракати кенг қулоч ёйган. Суратда корхонанинг илғор токари Саъдулла Мақсудов.

▲ БЕКОБОД районидаги «Партия XXV съезди» совхозининг сут соғувчиси Х. Қозоқбоева шу кунгача ҳар бир сигирдан 3400 литрдан сут соғиб олди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

9 декабрь куни Тошкентда меҳнаткашлар депутатлари шаҳар советининг сессияси бўлди.

Депутатлар шаҳар совети ижроия комитетининг иши ҳақидаги ҳисоботни тингладилар, шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов шу ҳақда доклад қилди.

1976—1980 йилларда ва 1977 йилда шаҳар хўжалигини ривожлантириш планлари, шаҳарнинг беш йилликнинг иккинчи йили бюджети ва 1975 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисобот тасдиқланди.

Сессия қатнашчилари республика пойтахтининг меҳнаткашлари партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумининг қарорларини муваффақиятли равишда амалга оширишга, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга қарор берганликлари ҳақида гапирдилар. Маҳаллий советларнинг ишини янада такомиллаштиришга қаратилган амалий таклифлар киритилди.

Сессияда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ГЎЗАЛЛИК ИЖОДКОРЛАРИ

Цех мастери Тамара Бережная йигирма бир йилдирки, шу корхонада меҳнат қилади. Уни ёш ишчилар даврасида учратдик. Ёшларнинг устози улар билан одатдагидек дилкаш суҳбат қурар ва ора-чора Диломнинг юпун кийингани-ю, Еленанинг бироз ҳафалигига эътибор берарди. У ўз ҳикоясида давом этарди:

— Азизларим, кеча ота-оналар мажлисида бўлдим. Ўқувчиларнинг «Энг қизиқарли кун» темасида ёзган энг яхши иншоларидан ўқиб эшиттиришди. Қизимнинг иншосини тинглаб, севинчдан ёшларимни тўхтатаолмадим. «Беш» баҳолашибди. Қизим иншони шундай бошлабди:

«24 август — мен учун ғоят қизиқарли кун бўлди. Эрталаб ҳаво аъло даражада эди, ойимларнинг кайфиятлари ҳам. Шу куни ойим мени ўзлари билан ишхоналарига олиб бордилар. Кенг ва ёруғ цех оқ халат кийган қизлар, аёллар билан гавжум. Ёшлар иш бошланмасдан аввалроқ бир жойга тўпланишди. Ойимлар улар билан доим бир неча минут суҳбатлашиб олар эканлар...»

Қизим ўз иншосида бўм-бўш шишачаларнинг хушбўй суюқликларга лиммо-лим тўлиб, тайёр атир ҳолига келишигача бўлган ҳамма жараёнларни батафсил тасвирлаб, Инобат билан Дилором жуда жиддий чаққон қизлар экан, деб ёзибди.

Қизлар мароқли суҳбатдан таъсирланиб ишга тушиб кетишди.

Цехда учта линия мавжуд. Иккитаси тўла автоматлаштирилган. Кираверишда махсус машина шишаларни ювиб ичкарига жўнатади ва автоматлар уларни хушбўй атир, шампунь билан тўлдириб, қопқоқларини маҳкамлаб этикеткасини ҳам ёпиштиради. Ишчилар эса, бажарилаётган операцияларни эътибор билан кузатиб, тайёр маҳсулотларни қутичаларга жойласалар бас.

— Анави ишчимизнинг ҳаракатларига эътибор беринг-а, — деди секингина Тамара Васильевна, атирларни чаққонлик билан қутичаларга жойлаётган аёлга ишора қилиб, — цехимизнинг илғор ишчиси коммунистик меҳнат зарбдори Ойпопук Ҳидоятова. Гоҳида ишчиларимиз ҳазиллашиб, сизга атир етказиб беришга автоматлар ҳам улгура олмайди, дейишади.

РЕПОРТАЖ

Мастернинг гапларида жон бор экан. Ойпопук опанинг ҳаракатларини кўз билан илғаб олиш ҳам қийин.

— Тамара Васильевна, «Лола» тамом бўлди, «Фарҳод»ни бошлаяпмиз, қопқоқлар керак эди, — мурожаат қилди бригадир Раъноҳон Икромова.

— Хўп жоним, ҳозир қопқоқлар беришади, — деди меҳрибонлик билан мастер ва бизга юзланди: —илғор бригаданинг бошлиғи. Иши ҳам ўзидек гўзал, саришта. Бригадасида асосан янги ишга келган ёш қизлар. Лекин ҳаммалари ўзига ўхшаган чаққон, тиришқоқ.

— Раъноҳонни айтяпсизми,— суҳбатимизга қўшилди созловчи Виктор Сининов,— ёш бўлишига қарамай ўз касбининг устаси. Фабрикага келганига уч йил бўлди. Шу янги бинога энди кўчиб ўтаётган эдик. Янги биномизда деярли барча ишлар автоматлаштирилган.

— Эътибор берган бўлсангиз, цехимизнинг сўнгги линияси автоматлаштирилмаган,— давом этди Тамара Васильевна, — лекин шунга қарамай илғор ишчиларимиз яхши кўрсаткичларни қўлга киритишаяпти. Бу линияда смена топшириқлари доимо 120—130 процент қилиб бажариляпти. Цех бўйича эса кўпинча 30 минг ўрнига 40 минг шишага етказиб маҳсулот тайёрлаяпмиз.

Бундай юқори кўрсаткичларда ёш ишчиларимизнинг ҳиссаси катта. Зеро, цехимиз ишчиларининг ярмидан кўпроғи ёшлар. Уларга қараб туриб, дастлабки ишга келган кунларим ёдимга тушади...

Сочларини катта-катта лента билан турмаклаб олган хипчагина қизни ишчилар фабрикани томоша қилгани келган ўқувчилардан бўлса керак, деб ўйлашди. Тамара буни ўз қулоғи билан эшитди.

— Сен қизим, ёш бола эмаслигингни ҳаммага кўрсатиб қўйишинг керак,— деди цех бошлиғи.— Бу ўзингга боғлиқ. Касбингга меҳр қўйиб ишласанг, катталар ўгитига қулоқ солсанг, бас...

Шундай бўлди ҳам. Тез орада у илғор ишчи, бригадир бўлди. Мана энди цех мастери..

Қуюқ косметика цехидаги автоматлар ёнида нималарнидир жиддий суҳбатлашаётган, бирбирига ўхшаб кетадиган икки қиз эътиборимизни жалб қилди. Тахминимиз тўғри чиқди. Улар Фотима ва Зуҳра Холиқовалар экан.

Олий ўқув юрти, студентлик —олтин даврлар аксарият ўрта мактабни битирувчиларнинг орзуси эканлиги сир эмас. Мактабни аъло баҳога тугатган опа-сингилни эса қайноқ меҳнат ўз бағрига чорлади. Фабрика илғорлари — шаҳар Советининг депутати Турдихон Саидқосимова ва Таня Кольцовалар яқиндан ёрдам беришди. Энди Фотима билан Зуҳра уларни, устозларимиз, деб ҳурмат қилишади.

Эгизак опа-сингилнинг вазифаси автоматга упа идишлари етказиб бериш, «хина» ёки «басма»ни аниқ ўлчаб пакетга солиш ва тайёр маҳсулотларни қутичага жойлаштириш. Кўриниб турибдики, бу ишлар ишчидан тезкорликни талаб қилади. Фотима билан Зуҳра учун бугунги юксак кўрсаткич эртанги норма бўлиб бормоқда. Улар коммунистик меҳнат зарбдорлари. Фотима билан Зуҳра бу юксак номга кунлик нормани 140—150 процент қилиб адо этганликлари учун эришдилар...

— Биз Фотима ва Зуҳра Холиқова, Зарифа Исаевалар каби чаққон қизларимиз билан фахрланамиз,— дейди фабрика партия ташкилотининг секретари Рихсихўжа Усмонхўжаев.— Фотима илғор бригадиримиз. У бошлиқ коллектив «Коммунистик меҳнат бригадаси» деган шарафли номни оқлаб, кўрсаткичларни ой сайин оширмоқда.

Куни кеча Фотима-Зуҳралар ҳаётида яна бир қувончли воқеа рўй берди. Улар КПСС аъзолигига қабул қилиндилар... Тошкент атир-упа фабрикаси автомат линияларида турна қатор оқиб келаётган атирларни «Баҳор» қизларига қиёслагинг келади. Улар ўз ижодкорларидан беҳад хурсанд бўлиб, рақс тушаётгандек...

А. КЕЛДИЕВА.

ФЕРМАЛАРДАН ХАБАРЛАР

ПИСКЕНТ

Охунбобоев номли колхоз оқ чашма соҳибалари сут тайёрлаш йиллик планини бажардилар. Давлатга 580 тонна серқаймоқ маҳсулот сотилди. Йил охиригача сутнинг ялпи миқдори 620 тоннага етказилади, ҳар бир соғин сигирдан 3000 килограммдан сут соғиб олинади. Колхознинг бу ютуғига ферма юлдузларидан Анор Файзиева, Раҳима Қундузовалар муносиб ҳисса қўшишди.

О. ИЗЗАТУЛЛАЕВ.

* * *

«Гулистон» колхозининг сут соғувчиларидан М. Танжаринова, О. Қурбоновалар Фотима опани устозимиз, деб ардоқлашади. Фотима Норматова бир неча йилдан бери план ва мажбуриятларини ошириб бажариб келмоқда. У бу йил 68 тонна серқаймоқ сут соғиб олиш юзасидан белгиланган планини октябрнинг иккинчи ўн кунлигидаёқ бажарди. Ҳозир илғор сут соғувчи қўшимча мажбурият ҳисобига меҳнат қилмоқда.

И. ОРТИҚОВ.

* * *

1-«Пискент» совхозининг чорвадорлари планда кўзда тутилган 198 тонна ўрнига 303 тонна гўшт, 1050 тонна ўрнига 1060 тонна сут етказиб беришди. Эришилган бу ютуққа В. Шейхулов, Г. Рисбоева, Г. Сафарова каби сут соғувчи ва молбоқарларнинг қўшган ҳиссаси катта бўлди. Шунингдек, совхозда бузоқ, қўзи ва чўчқа боласи олиш плани ҳам уддаланди.

С. АҲМЕДОВ.

* * *

БЕКОБОД

Нортожи Саидованинг фермага ишга келганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Шундай бўлса ҳам у ўтган йили ўзига бириктирилган 16 бош соғин сигирдан 48 минг килограммдан ортиқ серқаймоқ сут соғиб олиб, фермадаги илғор сут соғувчилар билан тенглашди. Дзержинский номли колхоз бу ёш соғувчисининг бу йилги ишлари ҳам намуналидир. У ҳозиргача қарамоғидаги 18 говмушнинг ҳар биридан 3200 килограммдан сут соғиб олди.

Х. ТЎРАБЕКОВ.

* * *

ОҚҚЎРҒОН

Навоий номли колхозда чорва қишлови намунали ўтказилмоқда. Чорвадорлар молларнинг қишлови учун 1000 тонна сенаж, 350 тонна табиий ўт, 60 тонна беда уни, 275 тонна дағал хашак ва 210 тонна сомон тайёрладилар. Озуқа мўллиги маҳсулот сероблигидир. Шунинг учун кунига ҳар бир сигирдан 10—12 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олишга эришилмоқда.

Т. ЗОКИРОВ.

ТЕХНИКАНИНГ ҚАДРИГА ЕТАЙЛИК

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «КПСС XXV съезди қарорлари асосида республика қишлоқ хўжалигида инженерлик-техника хизматини яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорини кўпчилик қатори бизнинг хўжалигимиз механизаторлари ҳам катта қизиқиш ва мамнуният билан кутиб олдилар ва уни қизғин қўллаб-қувватламоқдалар.

Қарорда қишлоқ механизаторларининг унумли меҳнат қилишлари, техника воситаларидан янада самаралироқ фойдаланишлари учун ички резерв ва имкониятларни тобора кўпроқ излаб топиш ва амалда қўлланишга эришиш лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган. Шунингдек, трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарининг далачилик бригадаларида, дала шийпонларида, тракторчиларнинг уйлари ёнида сақланиши ёки узоқ туриб қолишини қатъиян таъқиқлаш зарурлиги ҳусусида ҳам қимматли фикрлар баён қилинган.

Дарҳақиқат шундай. Мен 17 йилдан бери механизатор бўлиб ишлаб келмоқдаман. Шу йиллар мобайнида механизаторлик пахтачиликда энг шарафли, шу билан бирга масъулиятли касб эканлигига тўла ишонч ҳосил қилдим. Чунки, пахтачиликни тинимсиз ривожлантириш, ҳосилдорликни тобора ошириш кўп жиҳатдан механизаторларнинг меҳнат фаолиятларига боғлиқдир.

Кейинги йилларда колхозимизда ҳам, районимизда ҳам ҳосилнинг асосий қисми механизмлар ёрдамида териб олинадиган бўлиб қолди. Бунга, сўзсиз, механик хайдовчиларнинг ва бошқа механизаторларнинг ғайрат-шижоатлари туфайли эришилмоқда. Техникага таяниб иш юритиш қандай қувончли самаралар беришини конкрет мисолларда кўриб турибмиз. Биринчидан, етиштирилган жами ҳосилни четдан ёрдамчилар жалб этмай, ўз кучимиз билан териб олиб, пахтанинг таннархини арзонлаштирмоқдамиз. Иккинчидан, йиғим-теримни қисқа муддатда тугатиб, «оқ олтин»имизнинг сортлилик даражасини оширмоқдамиз ва бир грамм ҳам пахтанинг нобуд бўлишига йўл қўймай, хўжалигимизни иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаб, колхозчиларнинг турмушини фаровонлаштирмоқдамиз.

МЕХАНИЗАТОР МИНБАРИ

Колхозимизда дала ишлари, асосан, техника зиммасига юклатилган. Мана бир мисол: колхозимизда ҳам, бригадамизда ҳам етиштирилган ҳосил фақат терим агрегатлари билан йиғиштириб олинди. Мен ўзим «17ХВ-1,8» маркали машинам билан мавсумда 230 тонна пахта териб бердим.

Республикамиз партия ва ҳукуматининг қарорида таъкидлангавидек, техника воситаларидан самарали фойдаланиш колхозимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни муттасил кўпайтириб бориш имконини бераётир. Колхоз правлениеси, партия ва касаба союз ташкилоти инженерлар, техниклар ва механизаторларнинг ўзларига ишониб топшириб қўйилган техникани намунали асрашлари, унумли ишлатишлари устидан қатъий назорат ўрнатганлиги туфайли уларнинг масъулиятлари ошиб, техника ремонти қисқа муддатларда сифатли ўтказилмоқда. Бизда барча қулайликларга эга бўлган трактор парки мавжуд бўлиб, ремонт ишлари шу ерда бажарилади.

Шу кеча кундузда далаларни шудгорлаш қизғин олиб борилмоқда. Ҳайдов тракторлари тўхтовсиз ишлаб турибди. Келгуси йил ҳосилига тайёргарлик кўриш ҳам кенг кўламда бошлаб юборилган. Тракторлар ва сеялкалар сифатли ремонтдан чиқарилмоқда.

Бироқ, ҳамма механизаторлар ҳам ўз касбларини улуғлаб, шарафли бурчларини бажаришга, виждонан муносабатда бўлмоқдалар, дея олмаймиз. Районимиздаги айрим хўжаликларда ҳосил тўла йиғиб олинган бўлсада, терим агрегатлар ҳамон далаларда ётибди. Карталарга чигит экиш пайтида олиб чиқилган сеялкалар, чопиқ трактори ёз бўйи далада қолиб кетган. Ўз қадрини билмаган, меҳнатини қадирламаган механизаторгина техникага ана шундай бефарқ муносабатда бўлиши мумкин.

Биз механизаторларни халқимиз қалбдан эъзозлаб «дала гвардиячилари» дейди. Гвардиячи деган шарафли номга муносиб бўлайлик. Деҳқоннинг ҳақиқий мадаткори бўлган техникани авайлаб сақлайлик, унинг имкониятларидан тўла ва самарали фойдаланайлик.

С. ҚОДИРОВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозининг механизатори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

ВИЗИТ ТУГАДИ

Ливия Араб Республикаси революцион қўмондонлик кенгашининг раиси полковник Муамар Каддафи 9 декабрь куни Москвадан ватанига жўнаб кетди. У КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турди.

Ливия Араб Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда М. Каддафини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ЧОРВАДОРЛАР ҚИШЛОВГА ТАЙЁР

КАЛИНИН районидаги Охунбобоев номли совхозни ташкил топганига ўн икки йилдан ошди. Шу йиллар мобайнида хўжалик иқтисодий жиҳатдан юксалди. Хўжалик меҳнат аҳли КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун бу йил ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилган эдилар. Бу мажбуриятлар шараф билан бажарилмоқда. Жумладан, ҳар юз бош совлиқдан 102 бошдан яъни 14 минг 850 бош ўрнига 16 минг 798 бош қўзи олинди. Давлатга 495 тонна гўшт, 84 тонна жун топширилди. Ҳар бош қўйдан олинган жун икки ярим килограммни ташкил қилди.

Бундай ютуққа эришишда М. Одамбеков, Қ. Сарсенбеков, Т. Юнусов, Ж. Қуттибеков, С. Отаев, М. Адеев, Ж. Адеев, Ў. Шарибеков, Т. Пилолов сингари чўпонлар муносиб ҳисса қўшдилар. Ў. Қолдибоев бошлиқ бўлим чорвадорлари эса ҳар 100 бош қўйдан 106 бошдан қўзи олишга эришдилар. Мутахассислардан Т. Қўшмонов, У. Мадиев, Я. Тўймабоевларнинг ҳам қўлга киритилган ютуқларда муносиб ҳиссалари бор. Шуниси қувончлики, чўпонларнинг ҳар бири социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш билан бирга ўзларига муносиб шогирдлар ҳам тайёрламоқдалар.

Чорвадорлар бу йилги қишлов-синов даврига ҳар қачонгидан ҳам пухта тайёргарлик кўрган ҳолда келдилар. Пландаги 3300 ўрнига 10 минг 500 тонна дағал хашак жамғариб қўйилди. Бу уч йилга етадиган ем-хашак тайёр деган сўздир. Ҳар бир отарга зарур миқдорда ем-хашак ташиб қўйилди . Совхоздаги мавжуд 55 қўра ремонтдан барвақт чиқарилди. Чўпонлар эса махсус кийимлар, зарур буюмлар билан таъминланди.

Совхоз ўтган йили 25 минг сўм соф фойда олган бўлса, шу йилнинг ўтган тўққиз ойи мобайнида бу кўрсаткич 80 минг сўмдан ошиб кетди. Хўжалик раҳбарлари соф даромадни 150 минг сўмга етказишни мўлжаллашяпти.

Фидокорона меҳнат эвазига келган даромад туфайли хўжалик меҳнаткашларининг турмушлари ҳам тобора фаровон бўлиб бормоқда. Қисқа вақт ичида бу ерда файзли янги посёлка қад кўтарди. Чўл бағрида узоқдан оқариб кўринган уйлар, мактаб, клуб, маданият уйи, шифохона, маъмурий бинолар посёлка ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Чорвадорлар посёлкаси водопровод суви билан таъминланган. Қайси хонадонга кирманг, радио, телевизор, қўш-қўш гилам, замонавий мебелларни кўрасиз. 30 дан ортиқ кишида енгил автомашина, кўпчиликда эса мотоцикл бор

Посёлканинг келажаги порлоқ. Келгусида янги-янги турар-жой, маданий-маиший бинолар қад кўтаради, атроф кўкаламзорлаштирилади.

Ҳа, Бўзай чўли чорвадорлари ўзларининг баракали меҳнатлари билан эл маъмурчилигига муносиб ҳисса қўшмоқдалар, бунинг эвазига эса тўқ ва фаровон яшамоқдалар.

А. ХАТАМОВ.

БЕКОБОД РАЙОНИ 50 ЁШДА

ЛЕНИН ДАҲОСИ БИЛАН

Бекобод шаҳрига етмасдан сал берироқда, катта йўл ёқасида янги Зафар посёлкаси қад кўтарган. Посёлкада шинам турар-жойлар, маъмурий бинолар, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари, чиройли қилиб қурилган магазинлар, маданият масканлари кўзга ташланади. Кафтдек равон йўллар кенг далалар билан туташиб кетади. Йўллар четидаги сўнгги йиллар ичида ташкил этилган хиёбонлар район маркази тобора ободонлашиб бораётганлигидан, шаҳар тусини олаётганлигидан далолат беради. Бугун ана шу хиёбонларда, катта кўчаларда байрам тантанаси янграмоқда. Бекободликлар ўз районларининг 50 йиллигини нишонламоқдалар. Бу сана районда катта шодиёнага айланиб кетганлигининг боиси бор. Бекобод районининг вужудга келиши Владимир Ильич Ленин номи билан боғлиқ.

— Доҳий Мирзачўлга сув чиқариш тўғрисидаги Декретида,— деб ҳикоя қилади мухбиримизга, район партия комитетининг биринчи секретари Зокир Тожиевич Маҳсумов,— Далварзин чўлини ободонлаштириш, уни гулистонга айлантиришни ҳам қайд этганди. Бу чўлни ўзлаштиришга алоҳида аҳамият берилди. Натижада Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Далварзинга биринчи ирригатор аёл Татьяна Александровна Колпакова бошлиқ қидирувчилар келишди. Комиссия составида қишлоқ хўжалигининг катта мутахассислари, лойиҳачилар, топографлар ҳам бор эди. Тез орада Далварзин чўлининг картаси шаклланди. Сўнгра уни суғориш билан боғлиқ бўлган иншоотларни қуришга киришилди. Бу ишларнинг ҳаммасига Татьяна Александровнанинг ўзи раҳбарлик қиларди.

Дастлабки беш йилликлар даврида чўл инсон измига бўйсунди. Ирригаторлар, қурувчилар инженер-техниклар деҳқонлар билан биргаликда боғ-роғлар, янги посёлкалар бунёд этиш ишига катта ҳисса қўшдилар. Ана шунда Тошкент областининг районларидан бири бўлган Бекобод ташкил этилганди. Сўнгра ўша биринчи ўзлаштириш онларида эндигина оби-ҳаётдан баҳраманд бўлган чўл ўрнида «Далварзин» совхози қад кўтарди. Совхознинг ташкил этилиши область ҳаётида муҳим аҳамиятга эга эди. Биринчи беш йилликларнинг ўзидаёқ Бекобод Ватанга «оқ олтин» билан бирга кўплаб сабзавот маҳсулотлари ҳам тортиқ қила бошлади. Албатта, у пайтлардаги дастлабки кўрсаткичлар ҳали чўл баҳодирларини қувонтирмасди. Чунки Далварзинда гектарлаб майдонларни эмас, ҳар бир қарич ернинг тилини билиш, шароитга қараб иш тутиш лозим эди. Йиллар таржимаи ҳоли янги ташкил топган районда меҳнаткашлар нақадар юксак онглилик, маҳорат ва қалб жўшқинлиги билан ишлаганликларидан далолат беради.

Бекобод районида Далварзин совхозидан сўнг бошқа қатор совхозларни яратишга киришилди. Ҳозир бу ерда 8 та совхоз ва 5 та колхоз мавжуд. Улар ўн минглаб гектар ерда пахтадан, дон, сабзавот ва мевадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Район хўжаликлари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда ҳам олдинги ўринлардан бирида бормоқда. Иқтисодий жиҳатдан бақувват, истиқболли бу колхоз ва совхозларнинг вужудга келиш жараёнларини кексалар жуда яхши билишади. Ҳар бир хўжалик оёққа тургунича Бекободлик дала меҳнаткашлари озмунча тер тўкканлари йўқ. Улар техника жиловини қўлга олганларидан сўнг ерларнинг сифати яхшиланди. Гектарларда ҳосилдорлик йилдан-йилга ортиб борди.

Районда эллик йил ичида нимаики барпо этилиб, бугунги кунда муваффақиятга эришганликдан далолат берар экан, бу ишларнинг ҳаммасида район партия, совет органлари, касаба союз комсомол ташкилотларининг роли каттадир.

Сўнгги йиллар ичида айниқса район меҳнаткашларининг турмуш фаровонлиги ошди. Ҳар бир хўжалик маданий жиҳатдан юксалди. Аҳолига маиший, медицина, савдо хизмати кўрсатиш яхшиланди. Газ, водопровод сувидан баҳраманд бўлаётган оилалар сони кўпайди.

Район меҳнаткашлари ўтган беш йилликни барча соҳаларда муваффақиятли якунлаган эдилар. Ўнинчи беш йиллик — самарадорлик ва сифат беш йиллиги барча районлар қатори бекободликлар зиммасига ҳам улкан режалар юклади. Беш йилликнинг биринчи йилида давлатга 61,3 минг тонна пахта етказиб берилди. Ҳосилнинг анчагина қисми терим агрегатлари ёрдамида йиғиб олинди. Бу мавсумда пахта учун кураш — умумрайон ҳаракатига айланди. Оби-ҳавонинг ташвишли кунларида кексаю ёш далага отланди. Далаларда бир грамм ҳам ҳосил нобуд бўлмасин шиори остида меҳнат жўш уриб, зафарли довон эгалланди.

Янги беш йилликда район истиқболи янада порлоқдир. Бу ерда пойафзал тикиш ва ремонт қилиш, ҳамда трикотаж буюмлари ишлаб чиқарадиган фабрикалар қурилади. Зафар посёлкасида 240 койкали ҳамда 500 кишини қабул қилиш имкониятига эга бўлган поликлиникали кўп профилли касалхона қад кўтаради. Районда маданий-оқартув муассасаларининг иши янада яхшиланади. Ҳар бир колхоз ва совхозда кутубхоналар кенгайтирилади. Қишлоқларни газлаштириш ва водопровод тармоқларини кенгайтириш ишлари давом эттирилади. Янги беш йилликда аҳолини турар-жой билан таъминлаш масаласи район партия ва совет органларининг диққат марказида бўлади. Айниқса қишлоқларда турмуш маданиятини ошириш, хутор системасини тугатиш, истиқболли посёлкалар бунёд этишга эътибор берилади.

Район меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашиб, қишлоқ хўжалик экинларининг барча турларидан мўл ҳосил етиштирадилар. Бунинг учун экин майдонларининг мелиоратив ҳолати яхшиланади, уларда капитал планировка ўтказилади. Суғориш системаларини янада яхшилаш мақсадида иншоотлар қурилиши жадаллашади. Районда жойлашган маҳаллий саноат тармоқлари аҳоли истеъмол товарларини кўпайтириш учун курашадилар.

Доҳий даҳосила вужудга келган район меҳнаткашлари ўзларининг фидокорона ишлари билан областимиз экономикасини мустаҳкамлаш йўлида жонбозлик кўрсатавердилар.

Суратда: райондаги Ленин номли колхоз маркази йилдан-йилга обод бўлмоқда.
А. Мальцев фотоси.

«Узгипросельстрой» республика лойиҳалаш институтининг ходимлари қишлоқ аҳолиси учун турар-жой бинолари, маданий-маиший муассасалар, мактаблар, болалар боғчалари лойиҳаларини тайёрлаб бермоқдалар. Институтда ҳар бир бино замонавий талабларга жавоб беришига жиддий эътибор берилмоқда. Суратларда: (чапдан) лойиҳачилардан Н. Жернакова ва Ш. Содиқова ҳамда архитекторлар М. Умаров ва Д. Мирзамуҳамедовларни қишлоқ районларга мўлжалланган лойиҳаларни муҳокама қилаётган пайтда кўриб турибсиз.
И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЭНГ АНИҚ СОАТ

Швецариядаги «Омега» фирмаси яқинда жаҳонда энг аниқ юрадиган қўл соатини ишлаб чиқарди. Бу соат бир ойда атиги бир секунд фарқи билан тез ёки секин юради. Соат механизми ҳам жуда мураккаб бўлиб, унда ҳозирги рангли телевизордагига нисбатан тўққиз марта кўп митти транзисторлар ўрнатилган. Соатнинг барча механизмлари жуда мўъжаз батареядан қувват олиб ишлайди.

ОЛТИ БАРОБАР КЎП

Одатда энергияни бир жойдан иккинчи жойга узатишда ишлатиладиган криоген техникаси 60 мегаватт электр қувватини узата олади. Аммо АҚШдаги Массачусет технология институтида ишлаб чиқилган кучланишли кабель бундан олти баравар кўп электр қувватини узата олади. У — 196 градус совуқ температурада ишлайдиган алюмин қувурдан иборат бўлиб, унинг ичида суюқ азот тўлдирилган яна учта кичикроқ қувур бор. Энг катта электр қуввати ўтказувчи қувурнинг ичидаги ҳаво сўриб олинган.

ДОНОР БАЛИҚЛАР

Илон заҳарига бўлган эҳтиёж тобора ортиб бораяпти. Аммо уни тайёрлаш қийиниш, у қимматга тушади.

Кейинги вақтда ўтказилган тадқиқотларда Ҳинд океанида яшовчи балиқларнинг айрим турлари илоннинг ўрнини бемалол босиши мумкинлиги тасдиқланди. Масалан, ана шундай балиқлардан биттаси 12 та илондан олинадиган заҳарга тенг миқдорда заҳар ажратиши мумкин экан. Шундай балиқлар ҳам учрадики, улардан жаъми 50 та кўзойнакли илондан олинадиган заҳарни олиш мумкин.

ЭНГ БАЛАНД ҚЎРИҚХОНА

Айтишларига қараганда, дунёдаги энг баланд Эверест чўққиси кейинги юз йил ичида қарийб тўққиз метрга узайган. Аммо альпинистлар бошқа бир нарсадан хавфсирашяпти.

Гап шундаки, Непал ҳукуматининг қарорига мувофиқ, Эверест ён бағрида алоҳида бир қўриқхона ташкил қилинаяпти. Бу қўриқхонада Осиёнинг кўпгина районларида тобора камайиб бораётган ёввойи ҳайвонларининг турлари табиийки, эркин шароитда яшайди. Ҳозиргача қўриқхонага йўлбарслар, айиқлар, филлар ва бошқа хил ҳайвонлар келтирилди.

БУКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ТУТ ПЛАНТАЦИЯЛАРИ

Район хўжаликларида пилла қурти боқиш учун озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилмоқда.

Районда бу йил 450 минг туп тут кўчати экиш планлаштирилган. Бу муҳим ишга хўжаликларда катта эътибор берилмоқда. Колхоз ва совхозларда ҳозиргача 250 мингдан зиёд тут кўчати ўтқазиб қўйилди.

ҚИЗИҚАРЛИ ЛЕКЦИЯЛАР

Яқинда районда фан куни ўтказилди. Уч жойда ўтказилган бу маросим қатнашчиларда катта таассурот қолдирди. Олимлардан академик Шоназар Шоабдураҳмонов «Ўзбекистонда фаннинг ривожланиши», тарих фанлари доктори Нафиса Содиқова «Ўзбекистон тарихи ва ўзбек хотин-қизлари», филология фанлари доктори Эргаш Фозилов «Тил ва адабиёт», медицина фанлари доктори, профессор Радик Абдуллаевич Канкаев «Ўзбекистонда медицина фанининг ривожланиши», деган темада лекция ўқидилар.

ЎРТА ОСИЁ РЕСПУБЛИКАЛАРИ БЎЙЛАБ

Район колхоз ва совхозларида фидокорона меҳнат қилаётган ажойиб ташаббускор хотин-қизлар кўп. Улар айниқса пахтачиликни ривожлантиришда муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Район партия комитети ташаббуси билан илғор хотин-қизлардан 355 киши Ўрта Осиё бўйлаб махсус поездда саёҳатга жўнаб кетишди. Улар Самарқанд, Бухоро, Душанба, Ашхобод, Андижон ва бошқа шаҳарларда бўладилар.

ЯНГИ МАГАЗИН

БЕКОБОД шаҳри қиёфаси йилдан-йилга кўркамлашиб бормоқда. Янги микрорайонлар, турар-жой массивлари барпо этиляпти. Кейинги пайтда шаҳарда савдо шохобчаларини кенгайтиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Шу йилнинг ўзида сирланган идиш-товоқлар билан савдо қиладиган магазин, заргарлик буюмлари, маданий моллар, озиқ-овқат маҳсулотлари магазинлари аҳолига хизмат кўрсата бошлади.

Яқинда шаҳарнинг 11-микрорайонида яна бир янги — «Металлург» магазини фойдаланишга топширилди. Магазинда саноат моллари билан савдо қилинади.

С. БОЙМУРОДОВ.

ДЕПУТАТЛАР ҲАМКОРЛИГИДА

АВГУСТ ойининг ўрталари эди. Қишлоқ хўжалик доимий комиссияси ҳар йилгидек терим мавсумида ишлатиладиган техника воситаларини кўрикдан ўтказди. «Правда» колхозининг кўпчилик бўлимларида, марказий ремонт устахонасида техника ремонтининг аҳволи кўриб чиқилди.

Комиссия раиси И. Р. Пак қишлоқ Советининг навбатдаги кенгашида ҳисоб бериб, кўрикда қатнашган ҳамма депутатларнинг кўнглидаги гапни айтди:

— Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлади, дейишади. Пешона тери тўкиб яхши ҳосил тўпладик. Лекин пахта териш машиналарини тахт қилиб қўйишда озроқ камчиликка йўл қўйибмиз. Текшириб чиқдик — 10 процентга яқин ҳар хил маркадаги терим машинаси ремонти ҳали чала. Графикдан орқада қолаяпмиз. Бунинг сабаби нима?

— Менимча,— деб сўзида давом этди инженер,— механизатор ва техника ремонтида банд бўлганларнинг иши устидан раҳбарликнинг бўшашиб кетганлиги бўлса керак. Улар ўртасида ўзаро социалистик мусобақани ташкил этиш, ўз вақтида рағбатлантириб туриш ишимизни жадаллаштиради. Ремонтчиларга қулай иш шароити яратиб беришни ҳам назардан қочирмаслигимиз лозим. Кейинги кенгашимизда бўлим механиклари, хўжалик раҳбарларининг шу ҳақдаги ҳисоботини тингласак.

Қишлоқ Советининг депутатлари бу фикрни қўллаб-қувватлашди. Дарҳақиқат, кейинги кенгашда терим машиналари ремонтининг тўлиқ ва сифатли якунланганлиги ҳақида рапорт берилди. Доимий комиссия аъзоларининг текшируви ҳам буни тасдиқлади...

Бу Юқори Чирчиқ районидаги Арганчи қишлоқ Советининг 11 нафар депутатидан ташкил топган доимий комиссия фаолиятининг бир қирраси холос. Қишлоқ хўжалик доимий комиссияси колхоз ҳаётида қизғин иштирок этиб, пахтакор ва лубкорлар ғалабасига муҳим ҳисса қўшиб келаяпти. Бўлим, бригада ва механизаторлар ўртасида социалистик мусобақани авж олдиришда ҳам қишлоқ Советининг депутатлари ташаббускор бўлмоқдалар.

Қишлоқ Совети кўпгина муҳим масалаларни ҳал этишда катта ташкилотчилик ролини ўйнамоқда. Кенгашларда тез-тез қишлоқ Совети территориясидаги хўжаликларнинг ишлаб чиқариш ҳаёти муҳокама қилиб турилади.

Бу йилги терим мавсуми олдидан қабул қилинган тадбирлар «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш учун катта аҳамиятга эга бўлди. Депутатлар қишлоқ Совети территориясидаги «Правда» колхозининг раҳбар-мутахассислари билан ҳамкорликда 47 та пахта териш машинаси, 17 та кўрак териш ва бошқа хилдаги мавжуд техника воситаларининг мавсумга ҳозирлигини назорат остидан ўтказишди. Ҳосилни тез ва исрофсиз йиғиштириб олиш мақсадида 300 та прицеп тайёрлаб қўйилди. Механизатор ва бошқа турдаги машина-механизмларни бошқарувчиларнинг техника хавфсизлигини таъминлаш учун зарур шарт-шароитлар яратилди. Тажрибали слесарлардан ташкил топган иккита махсус ремонт бригадаси колхоз далаларида кечаси-ю кундуз зарур техника ёрдами кўрсатиб турди.

Депутатлар хирмон ва қуритиш жойларини ҳам текшириб чиқдилар. Пахта нобудгарчилигига қарши курашиш мақсадида постлар ташкил этилди.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Механизаторлар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишга алоҳида аҳамият берилди. Мусобақа шартлари ишлаб чиқилиб, участка коллективлари учун битта, бригадалар коллективлари учун эса иккита кўчма Қизил байроқ ҳамда пул мукофотларини таъсис этишга қарор қилинди. Мутахассислар, илғор бригада бошлиқлари ҳам ўз навбатида рағбатлантириб борилди.

25 та бригададаги замонавий дала шийпонлари пахта терими даврида махсус чақириқлар, плакатлар билан безатилди. Депутатлар ва хўжалик раҳбарлари бу ерда ҳамма шароитларни муҳайё қилишга ҳаракат қилдилар. Жумладан, ҳар куни янги газета ва журналлар келтириб турилди. Кўчма кутубхона, магазин намунали хизмат кўрсатди. Маиший хизмат уйининг чевар тикувчилари шу ернинг ўзида буюртма қабул қилишди. Медицина ходимлари туну-кун пахтакорлар соғлиғига посбонлик қилишди.

Хордиқ пайтларини мазмунли ўтказиш учун кўчма киноустановка келтирилди, кўплаб концертлар қўйиб берилди. Колхоз бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг қатнашчилари ҳам икки марта ўз санъатларини намойиш этишди. Қишлоқ Советининг лектори Назир Мирзақулов тўрт марта партиянинг ички ва ташқи сиёсати масалалари ҳамда турмуш маданияти тўғрисида суҳбатлар ўтказди.

Депутатлар меҳнат жабҳасида ҳам кўпчиликка ўрнак бўлишди. Тажрибали пахтакор, СССР Олий Советининг депутати Анатолий Кан бошлиқ бригада аъзолари социалистик мусобақада ҳамиша ғолиблар сафида бўлишди. Техника воситаларидан ва бошқа мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланган депутат бригадаси 55 центнерлик хирмон кўтарди.

Рискелди Рисбеков қишлоқ Советининг энг актив депутатларидан бири. У колхознинг қирдаги 120 кишилик бригадасига етакчилик қилади. Раҳбарлик маҳоратини пухта эгаллаган депутат кўпчиликнинг кўнглига йўл топади. У бошлиқ бўлган бригада аъзолари мавжуд қийинчиликларни мардонавор бартараф қилиб, ҳар йили мўл ҳосил етиштиришмоқда. Бу йил ҳам хўжаликда пахта топшириш суръати бўйича карвонбоши бўлдилар. Ҳар гектаридан пландаги 23,3 ўрнига 38 центнерга яқин ҳосил олиниб, план 150 процентдан ошириб адо этилди.

Одил Икромов, Муса Турсунов каби депутатлар бошлиқ бригадалар ҳам социалистик мусобақада қизғин иштирок этишди. Бундан ташқари бу тажрибали пахтакорлар ўз вақтида қўшни бригада далаларида ҳам бўлиб, тегишли йўл-йўриқ кўрсатишди ва айрим камчиликларни тузатишга ҳисса қўшдилар. Депутат Илёс Пўлатов мавсумда механизаторлар ўртасида энг кўп пахта териб, «Жигули» машинаси билан тақдирланди.

Депутатлар ва қишлоқ Советининг доимий комиссиялари на фақат пахтачилик бошқа соҳаларни ривожлантиришга ҳам ҳисса қўшиб келмоқдалар. Қишлоқ Совети территориясидаги 12-боғдорчилик совхозининг 2-бўлими соҳибкорлари 200 гектар майдондан ҳар йили мўл-кўл мева ҳосили йиғиштириб олаяптилар. Жонкуяр депутатлардан Ҳуррият Мелибоева ва Турсун Турсунбоеваларнинг номларини бу ерда ўрнак қилиб тилга оладилар.

Ҳар гектаридан 170—200 центнердан каноп йиғиштириб олаётган лубкорларнинг, янги соҳа — қуйчиликни ривожлантираётган чорвадорларнинг ютуғига ҳам Валентин Дё, Маърифат Мамажонова сингари депутатлар ҳалол меҳнати, актив фаолиятлари билан муносиб ҳисса қўшишаяпти.

Айни кунларда қишлоқ Совети территориясидаги хўжаликларда кузги шудгорлаш ишлари жадал давом этмоқда. 1300 гектардан зиёд каноп майдони сифатли шудгордан чиқарилди. Пахта экиладиган 1700 гектар ерда ҳам ҳайдов тракторлари наъра тортмоқда. Арганчи қишлоқ Советининг депутатлари ва қишлоқ хўжалик доимий комиссияси келгуси йил ҳосилига пухта замин яратиш учун тадбиркорлик билан иш кўрмоқдалар.

А. БОБОБЕКОВ.

ХАЛҚ ТАЛАБИ— ИШ МЕЗОНИ

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Озиқ-овқат саноати областимиз экономикасининг йирик тармоқларидан бири ҳисобланади. Турли-туман бирлашмалар, комбинатлар, заводлар совет кишиларининг кундалик эҳтиёжлари учун зарур бўлган маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқармоқда. Бу шу корхоналар коллективлари зиммасига юксак масъулият ҳам юклайди. Ҳар бир коллектив халқ талабини, халқ эҳтиёжини ўзининг иш мезони деб билиши керак. Фаолиятида ана шунга оғишмай амал қилиши лозим.

Областимиз озиқ-овқат саноати корхоналарининг ишчи-хизматчилари зиммаларидаги шундай шарафли вазифаларини қандай бажаришяпти? Бунда касаба союз ташкилотларининг роли қандай бўлаяпти? Яқинда бўлиб ўтган озиқ-овқат саноати ходимларининг ўнинчи область касаба союз ҳисобот-сайлов конференциясида ана шу масала атрофлича муҳокама қилинди.

Конференцияда ҳисобот доклади қилган озиқ-овқат саноати ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси С. Л. Бобоева ва музокараларда иштирок этган нотиқлар шуни таъкидладиларки, саноатимиз бу тармоғининг меҳнаткашлари давлат планлари ва зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажаришда дуруст ютуқларни қўлга киритдилар, корхоналар касаба союз ташкилотлари эса халқ оммаси куч-ғайрати ва ижодий изланишини иқтисодий ва маданий қурилишнинг улкан программасини амалга ошириш, ҳар бир коллектив зиммасидаги вазифанинг муваффақиятли адо этилишига сафарбар қилиш учун курашдилар.

Область озиқ-овқат саноати юксак даражада индустрлашган, илғор техника ва унумли асбоб-ускуналар билан жиҳозланган тармоққа айланди. Ҳисобот даврида қатор янги ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилди. Мавжуд корхоналарни реконструкциялаш, техник жиҳатдан қайта ускуналаш, ишлаб чиқаришни марказлаштириш ва ихтисослаштириш, ишлаб чиқариш бирлашмалари ташкил этиш бўйича кенг ҳажмдаги ишлар амалга оширилди. 40 га яқин саноат корхонаси, 130 та цех, участка тўла автоматлаштирилди. Тўртта йирик ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этилди. Бошқаришнинг автоматлашган системаси жорий қилинмоқда. Қатор корхоналарда ва ташкилотларда стандартлаштириш негизида сифатни бошқаришнинг комплекс системаси ишлаб чиқилмоқда ва жорий этилмоқда.

Озиқ-овқат саноати корхоналари коллективлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида катта-катта зафар қучмоқдалар. Ўтган ўн бир ой мобайнида пландагидан ташқари 18 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди. 36 та ихтисослашган узумчилик ва сабзавотчилик совхозларининг коллективлари сабзавот, мева, узум етиштириш давлат планларини ортиғи билан адо этдилар.

Бундай ишлаб чиқариш муваффақиятларига эришишда социалистик мусобақани ташкил этиш, унинг ошкорлиги ва оммавийлигини таъминлаш, бу ватанпарварлик ҳаракатининг тарбиявий ролидан самарали фойдаланиш катта аҳамиятга эга бўлди. Область касаба союз комитети, жойлардаги касаба союз ташкилотлари бу масалага алоҳида эътибор бериб келдилар. Меҳнаткашларни мусобақага кенг жалб қилишга муваффақ бўлмоқдалар.

Касаба союз ташкилотлари шахсий, шунингдек коллективлар, бригадалар, участкалараро социалистик мусобақани ташкил этишни такомиллаштириш, янги ташаббусларни қўллаб-қувватлаш ва ёйиш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш билан муттасил шуғулландилар. Шунинг учун ҳам қатор озиқ-овқат саноати корхоналарининг коллективлари Бутуниттифоқ, республика ва область бўйича ўтказилган социалистик мусобақалар пешқадамлари сафида бормоқдалар.

Касаба союз ташкилотлари ўнинчи беш йилликнинг асосий шиори ҳисобланган ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича коллективлар олиб бораётган курашга салмоқли ёрдам бермоқдалар. Ҳозирги вақтда областимиз бўйича озиқ-овқат маҳсулотининг 61 хили Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар озиқ-овқат саноати ишчилари фаолиятида, область касаба союз комитети, бошланғич ташкилотлар ишида қатор камчиликлар ҳам содир бўлаётганлигини таъкидлаб ўтишди. Айрим корхоналарда мусобақа расмиятчилик учунгина ташкил этилмоқда. Уни кенг ривожлантиришга етарли эътибор берилмайди. Кўпинча меҳнат коллективларига зиммага олинган социалистик мажбуриятларни бажариш, резервларни қидириб топиш ва ишга солиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун етарли қулай шароитлар яратиб берилмайди. Бунинг оқибатида айрим корхоналарда план топшириқлари бажарилмаяпти, маҳсулот таннархи ошиб кетмоқда. Ишнинг сифат кўрсаткичларини яхшилашда силжиш бўлмаяпти.

Касаба союз ташкилотлари рационализаторлар ва ихтирочилар ҳаракатини кенгайтириш, доимий ишлаб чиқариш кенгашлари ишини жонлантириш, коллектив шартномаларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш, техника хавфсизлигини ва меҳнатни муҳофаза қилиш ва бошқа шу каби масалалар билан етарли шуғулланишмаяпти.

Музокараларда сўзга чиққан «Ташхлеб» бирлашмаси мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Назирова бирлашма коллективининг маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ишнинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш соҳасида эришаётган ютуқлари ҳақида батафсил гапирди. Ишлаб чиқариш жараёнларини тинмай механизациялаш ва автоматлаштириш, янги қувватлардан самарали фойдаланиш, хом-ашё ва материалларнинг тежаб-тергаб сарфланиши муваффақиятлар гарови бўлаётганлигини таъкидлади. Коллектив йил бошидан бери пландагидан ташқари 700 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилди. 1 миллион киловатт-соатга яқин электр энергияси, ўнлаб тонна ун ва бошқа хом ашёларни тежаб қолди.

— Мамлакатимизда энг йирик ҳисобланган аграр-саноат бирлашмамиз коллективи, — дейди Янгийўлдаги Усмон Юсупов номли бирлашма касаба союз комитетининг раиси М. Худоёров, — ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳар қачонгидан ҳам унумли меҳнат қилмоқда. Давлатга мева, узум, сабзавот етказиб бериш юзасидан олинган йиллик социалистик мажбуриятлар анча ортиғи билан адо этилди. Лекин, ишчи-хизматчиларимизнинг турмуш шароитини яхшилашда қатор қийинчиликларга дуч келаяпмиз. Уйларимизни газлаштириш, водопровод тармоқлари қуриш жуда секин бормоқда. Бу ишларни тезлаштиришда область касаба союз комитети ёрдамига муҳтожмиз.

Конференцияда сўзга чиққан республика Озиқ-овқат саноати министрининг ўринбосари Х. Холхўжаев, Гўшт-сут саноати министрининг ўринбосари М. Абдуллаев ва бошқа нотиқлар область озиқ-овқат саноатининг ўнинчи беш йилликдаги истиқболлари ҳақида тўхталиб, бу вазифанинг муваффақиятли бажарилишида касаба союз ташкилотлари катта роль ўйнаши лозимлигини қайд қилиб ўтдилар. Конференцияда касаба союз ташкилотлари ишини яхшилашга қаратилган қарор қабул қилинди.

Конференцияда озиқ-овқат саноати ишчилари касаба союзи область комитети ва ревизия комиссиясининг янги составлари, IX Тошкент область касаба союзлари союзлараро конференцияси ҳамда озиқ-овқат саноати ишчилари касаба союзи VIII республика конференциясига делегатлар сайланди.

М. МИРҲАМИДОВ.

Дўстлик қонуни асосида

ЁРҚИН ШУЪЛА

- ТУРДОШ КОРХОНАЛАР ҲАМКОРЛИГИ
- МУСОБАҚА ЯНГИ УФҚЛАР ОЧМОҚДА
- ВЕТЕРАН ИШЧИЛАРНИНГ ИБРАТИ
- МАШИНАЛАР ҚУВВАТИ ОШАЁТИР

Яқинда Тошкент трактор заводига, тўғрироғи корхонанинг моҳир созловчиси, илғор ишчи Муҳаммаджон Туропов номига Павлодар шаҳридан мактуб келди. Бу мактубни унинг дўсти, мусобақадош ҳамкасби, моҳир тракторсоз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Вениамин Николаевич Мошкин йўллаган эди. Мактубда қаҳрамон ишчи ўзининг ҳамкасб дўстига ўз ҳаётидан, кўпроқ ишлаб чиқариш соҳасида юз бераётган янгиликлардан, меҳнат муваффақиятларидан, бригадасидаги ишлардан батафсил хабар берибди.

Вениамин Николаевичнинг ёзишича, у ҳозир ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириғини ортиғи билан бажариб, эндиликда 1977 йилнинг ноябрь ойи ҳисобига ишлаётган экан. У ойлик топшириқни ўрта ҳисобда 145-150 процентдан бажараётган эмиш.

Қаҳрамон тракторсоз бошқа ютуқлар тўғрисида, чунончи, ўз корхонаси коллективининг беш йилликнинг дастлабки йили топшириқларини муваффақиятли бажариш йўлида қандай фидокорлик кўрсатаётганлиги тўғрисида ҳам батафсил хабар берган.

— Мусобақадошим эришаётган муваффақиятлар ўз навбатида менга ҳам мадад беряпти, — дейди қувонч билан йиғув цехининг созловчиси Муҳаммаджон ака Туробов. — Чунки у эришаётган ютуқлар мени ҳам ҳар доим олға томон ундаяпти. Менинг муваффақиятларим дўстимнинг ишида ҳам фойда берар экан. Ҳар бир хатида бу ҳақда хурсанд бўлиб ёзади.

Дўстлар ўзаро хат ёзишиб туришдан ташқари бир-бирларининг ҳузурларига келиб туришади. Вениамин Николаевич Тошкентга келиб завод билан танишди, Муҳаммаджон аканинг меҳмони бўлди. Муҳаммаджон ака ҳам Павлодарга бориб, мусобақадоши ҳузурида бўлиб, корхонадаги ишлар билан, кўпроқ Вениамин Николаевичнинг фаолияти билан яқиндан танишиб қайтган эди.

Муҳаммаджон Туробов павлодарлик дўстига жавоб хати ёзишга тутинаркан, унга нималар тўғрисида хабар беришни бир зум хотирлаб кўрди. Турмуши тўғрисида, иши, коллективи тўғрисида, юз бераётган янгиликлар ҳақида бирма-бир ўйлади. Аввало хонадони тинч, тўкис, корхонадаги ишлар эса бир маромда шаҳдам боряпти, янги хил мукаммаллашган тракторларни кўплаб ишлаб чиқариш учун қизғин кураш кетяпти.

Маълумки, заводда шу йилнинг ўзида тракторнинг яна бир янги хили — «Т-28Х4М» машинасини ишлаб чиқаришга киришилган эди. Янги трактордаги моторнинг кучи илгаригига нисбатан 20 процент кўп бўлиб, ўнинг қуввати 60 от кучига бараварлашди. Янги машинанинг қуввати ошганлиги сабабли унинг бошқа узелларининг ҳам мустаҳкам бўлишига эришиш учун қатор янгиликлар амалга оширилди.

Тошкент тракторсозлари бу йил деҳқонларимиз учун шундай машиналардан 22 мингтасини ишлаб беришга аҳду паймон қилишган. Бу эса 10 миллион сўмга яқин иқтисодий фойда бериши мумкин.

Янги хил тракторларнинг бошқа хил афзалликлари ҳам бор. Чунончи, унинг қуввати ошганлиги билан вазни сира ўзгармади. Бу машина шу ҳилдаги совет тракторлари орасида энг кучли, энг қулай машина бўлиб қолди. Шундай бўлишига қарамай, унинг жуда кўпчилик деталлари илгариги тракторларнинг деталларидан фарқ қилмайди. Шунинг учун ҳам уни ишлаб чиқаришда корхонада жиддий қайта қуришлар талаб этилмади.

Ўзбекистон пойтахтининг илғор корхоналаридан ҳисобланган тракторсозлик заводининг фидокор ишчилари бундай машиналарнинг янгидан-янги хилларини ишлаб чиқариш иштиёқи билан яшамоқдалар. Чунончи, шу йилнинг охирига бориб, 80 от кучига эга бўлган мотор ўрнатилган тракторларнинг бир туркумини ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. Янги тракторларнинг кўпгина ишлаб чиқариш узеллари takoмиллаштирилиб, уларнинг унумдорлиги, чидамлилиги яна ҳам оширилади.

Муҳаммаджон ака ана шулар ҳақида албатта ёзишни кўнглига тугиб қўйди. Лекин ўзининг иши тўғрисида ҳам бир-икки оғиз айтиб ўтишни лозим топди. Масалан, у ишлаётган участка коллективи эндиликда келгуси йил ҳисобига ишламоқда. Унинг шахсан ўзи эса 1977 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига меҳнат қилмоқда. Кундалик ва ойлик топшириқларни эса ўрта ҳисобда деярли бир ярим баравардан ошириб бажариб келаётир.

Корхона ветеранларидан ўрнак олган ёш ишчилар ҳам ўзаро мусобақа майдонида куч синашмоқдалар. Масалан, Татьяна Алёшина бошлиқ автомат цехи комсомол-ёшлар бригадаси Павлодар трактор заводининг Зинаида Годунова бошлиқ бригадаси билан мусобақалашиб келмоқда.

Сўнгги маълумотларга қараганда Зинаида Годунова раҳбарлигидаги павлодарликлар коллективи шу кунларда мусобақада ғолиб чиқишяпти. Комсомол-ёшлар бригадаси бу йил кўплаб маҳсулот ишлаб чиқаришдан ташқари меҳнат унумдорлигини ўрта ҳисобда 10 процентдан кўпроқ оширишга муваффақ бўлди. Бригада ўзи ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифати учун астойдил курашиб, унинг деярли 90 процентини биринчи тақдим этишдаёқ топширишга эришмоқда.

Бироқ, тошкентлик мусобақадошлар ҳозирча улардан бир оз орқада қолишяпти. Шунинг учун ҳам Татьянанинг бригадаси айни вақтда мусобақада ўз ҳамкасбларига етиб олиш, ҳатто, улардан ўзиб кетиш учун бутун кучларини сафарбар этмоқдалар.

Ҳозиргача бу соҳада дастлабди қувончли марралар эгалланди. Айниқса, коллектив юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга деярли эришди. Бундан ташқари улар маҳсулот таннархини 6 процентга камайтириш имконини яратдилар.

Икки улкан корхонада — Тошкент трактор заводида ҳам, Павлодар трактор заводида ҳам ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини шараф билан ошириб бажариш учун кураш шу зайлда қизғин тус олиб кетган. Мусобақа майдонига чиққан бу икки коллективнинг азамат ишчилари барча резерв ва имкониятларни ишга солиб, Ватан машинасозлигининг янги, юксак поғонага кўтариш учун фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Ўзаро мусобақанинг, ҳаётбахш кучи ҳар бир соҳада аниқ акс этиб турибди. Иккала корхонанинг партия ва касаба союз ташкилотлари бу яхши ташаббуснинг тағин ҳам кенг қанот ёзиши, унинг янгидан-янги қирраларини кўпайтириш учун кенг йўл очмоқдалар.

Я. ТУХТАЕВ.

Суратда: Ватанимиз пойтахти Москвани душманлардан ҳимоя қилишда жасорат намуналарини кўрсатган Улуғ Ватан уруши ветеранларидан бир группаси. Москва яқинидаги Наро-Фоминск шаҳридаги 6-ўрта мактаб ўқувчилари билан мактаб музейини томоша қилишмоқда.

Н. Акимов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

МОСКВА ОСТОНАЛАРИДАГИ БУЮК ЖАНГНИНГ 35 ЙИЛЛИГИГА

28 ҚАҲРАМОН ЖАСОРАТИ

Немис-фашист босқинчиларни Москва остоналарида бўлган шиддатли жангларда улоқтириб ташланиши Улуғ Ватан урушида муҳим бурилиш нуқтаси бўлди. Она-Ватанимиз Москвани ҳимоя қилганлар сафида кўп миллатли совет мамлакати фарзандлари қатори ўзбек халқининг ўғлонлари ҳам жасорат кўрсатиб, жанг қилдилар. Қизил байроқли 316-ўқчи дивизиянинг команда ва сиёсий составини асосан Ленин номидаги Тошкент пиёда қўшинлари билим юрти ҳамда Ўрта Осиё ҳарбий округи ҳарбий-сиёсий билим юрти ўқувчилари ташкил этишган эди. Дивизия командири генерал Иван Васильевич Панфилов узоқ вақт Тошкентда яшаб, Туркистон ҳарбий округи қўшинларида хизмат қилди. Москва остоналарида бўлган қаҳрамонона жангларда туркистончи —жангчилардан ташкил топган Панфилов дивизияси фашистларнинг танк қисмларига қарши жанг қилди.

1941 йилнинг 16 ноябрида Волоколамск шоссесининг Дубосеково разъезида 28 панфиловчининг душманнинг 50 танкига қарши афсонавий жанги содир бўлди. Сиёсий раҳбар Василий Клачков-Диев жангчиларга шундай деб мурожаат қилди: «Россия бепоён, чекинишга эса жой йўқ, орқада — Москва». 28 қаҳрамоннинг 23 таси ҳалок бўлди, душман ҳамласи яксон этилди».

Партия ва ҳукуматимиз 316-ўқчи дивизия шахсий составининг жасорати ва мардлигини муносиб тақдирлади. 1941 йилнинг 17 ноябрида дивизия Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди, эртаси кун эса унга юксак унвон — гвардиячи номи берилди. Бундан буён дивизия 8-гвардия дивизияси деб атала бошланди.

Ватанимиз учун энг оғир бўлган кунларда, душман минглаб қурбонлар бериб, жон-жаҳди билан Москвага талпинаётганида Тошкент шаҳрида ташкил этилган 44-дивизия СССР Халқ Мудофаа Комиссариати буйруғи билан ғарбий фронтга юборилди. Иссиқ қуёш нурида тобланган ўзбекистонликлар қалин қорда, ўрмонзорларда жанг қилишни мукаммал ўзлаштириб олдилар. Кучли душман, қаттиқ совуқ совет жангчилари иродасини бука олмади. Бу дивизиянинг 106 жангчиси ва командири Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан тақдирланди.

Душман билан бўлган жангларда 16, 30, 5, 33, 43, 50-армия жангчилари, 1 ва 2-кавалерия корпуслари, 1-гвардия бердилар. Эртаси кун уларга Ғарбий фронтнинг ўнг қанотидаги қўшинлар қўшилишди. Уларнинг ҳужумини армия ва фронт авиацияларининг йирик кучлари қўллаб-қувватлади. 6 декабрда 30-армия жангчилари душман фронтини ёриб ўтдилар ва 10 декабрда Клин бўсағасини эгалладилар. 20 ва 16 армия жангчилари эса бу пайтга келиб, душман қаршилигини енгиб, Солнечногорск, Истринск сув омбори ҳамда Истра анҳори линияларини эгалладилар. Декабрнинг йигирманчи - числоларига келиб ғарбий фронт жангчилари Волоколамскни озод этдилар. 2-танк армиясининг асосий зарбаси натижасида душман 130 километрга улоқтириб ташланди. Декабрь ойи охирларида эса 33 ва 43-армия

Ғарбий ва Калинин фронтлари қўшинлари ҳамда Жанубий-Ғарбий фронтнинг ўнг қанот қўшинлари гитлерчиларнинг сараланган қўшинларини тор-мор келтирдилар. Москва остоналарида душманнинг 38 дивизияси, шу жумладан 11 та танк, 4 та моторлашган ва 23 та пиёда қўшинлари дивизиялари тор-мор этилди. «Марказ» армиясининг бошқа дивизиялари эса буткул ҳолдан тойдирилди. Совет-герман фронтида ҳаракатда бўлган тўртта танк армиясининг учтаси яксон этилди. Москва остоналаридаги жанг майдонлари душман қуроллари ва техникаси учун мозорга айланди. Москва учун бўлган жангларда фашистлар Вермахтнинг таянчи бўлган ярим миллионга яқин солдат ва офицерларини йўқотди. «Марказ» группасининг олтита армияси

ва 9-танк бригадалари, 32, 78-ўқчи дивизиялари, 112-танк дивизияси ҳамда бошқа қисм ва қўшилмалар жасорат намуналарини кўрсатдилар. Москва ҳимояси тобора мустаҳкамланар, мамлакат ичкарисидан кўплаб қўшин ва техникалар келиб қўшиларди.

Совет жангчиларининг қаттиқ қаршиликларидан сўнг ноябрь охирига келиб, душманнинг Москвага шимолий-ғарбий томондан қилган ҳужуми тўла тўхтатилди. Фашист босқинчилари 30 ноябрда Москвага кириш учун қилган сўнгги уринишлари ҳам барбод бўлди.

Ноябрь ойи охирларида мудофаада турган совет жангчилари қўшимча куч олгач, қатъий қарши ҳужумга ўтдилар. 1941 йилнинг 5 декабрида артиллерия тайёргарлигидан сўнг Калинин фронти қўшинлари ҳужумни бошлаб жангчилари ҳам шиддатли жанглар билан ўнлаб километр ерларимизни душмандан тозаладилар.

Москвага ҳужум қилган душманнинг зарбдор группаларининг яксон этилиши фашистлар ставкасида катта норозилик ва шов-шувларга сабаб бўлди. Гитлер ўз армиясининг чекинганлиги ҳақидаги дастлабки хабарларни ғазабланиб қарши олди. У «Шимол», «Марказ», «Жануб» армия группа қўмондонлари фельмаршаллар Лееб, Бок ва Рундштедтларни вазифасидан бўшатди, қўмондонлардан Гудериан, Гёппнерларни ишдан олди. Гитлер 1941 йилнинг декабрь ойидан 1942 йилнинг апрелигача 35 генерални эгаллаб турган мансабидан четлатди. Лекин бу ҳам ҳеч нима бермади. Гитлер армияси тобора чекинарди.

тахминан 80 фоиз артиллерияси, танк, автотранспорт ва бошқа техникасидан ажралди. Гитлерчиларнинг Совет пойтахтини эгаллаш учун бўлган уринишлари ана шундай шармандаларча якунланди.

Москва учун бўлган буюк жангларда минглаб ажойиб жасоратлар содир бўлди. Қаҳрамонлик кўрсатиш оммавий тус олганлиги, минглаб довюрак ва жасур жангчилар Ватан учун, халқ учун фидокорона жанг қилганликлари туфайли душман яксон этилди. Бир неча ўн минглаб жангчилар ва командирлар орден ва медаллар билан мукофотландилар.

8-гвардия ўқчи дивизияси жангчилари, учувчилар, А. Катрич, В. Талалихин, Е. Горбатюк, В. Зотцев, танкчи В. Григорьев, артиллериячи П. Стемасов ва бошқалар Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга муяссар бўлдилар. Бир миллиондан зиёд киши «Москва ҳимояси учун» медаллари билан тақдирланди.

Гитлернинг Москвани «яшин тезлигидаги уруш» билан ишғол этиш плани барбод бўлди. Совет қўшинларининг пойтахт остоналаридаги мислсиз қаҳрамонликлари ва ғалабалари урушда кескин бурилиш нуқтаси бўлди, бу Гитлер германияси устидан эришилган буюк ғалабанинг дебочасига айланди. Москва остоналаридаги ғалаба буюк Сталинград жангги, Курск дугасида бўлган қаҳрамонона жанг ва пировард душманнинг сўзсиз таслим бўлишига олиб келди.

Н. ДОНИЁРОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг кичик илмий ходими.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

СОВЕТ КИТОБЛАРИ ВИСТАВКАСИ

АНТАНАНАРИВУ, 9 декабрь. (ТАСС). Мадагаскар Демократик Республикасининг пойтахтида совет китоблари виставкаси очилди. Виставкага ижтимоий-сиёсий, бадиий асарлар, болалар адабиёти ва дарсликлар, шунингдек совет халқининг ҳаётини тасвирловчи плакатлар, маркалар, пластинкалар ва фотосуратлар қўйилган.

К. Маркс, Ф. Энгельс ҳамда жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчиси В. И. Ленин асарлари қўйилган стенд олдида айниқса томошабинларни кўп учратиш мумкин.

КПСС XXV съездининг материаллари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг мақолалари ва нутқлари махсус стендга қўйилган

Мадагаскар Демократик Республикасининг санъат ва революцион маданият масалалари бўйича министри Гастон Лаха экспозицияни очиш маросимида сўзга чиқиб, совет китоблари виставкаси, шунингдек яқиндагина бу ерда тамом бўлган совет фильмлари ҳафталиги Совет Иттифоқи билан Мадагаскар ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантиришга ёрдам беради, деди.

ПРЕЗИДЕНТНИНГ ҚАРОРИ

БАЙРУТ, 9 декабрь. (ТАСС). Ливан Республикасининг президенти И. Саркис саноат ва туризмни ривожлантириш миллий банки правлениесининг раиси Салим Хосга республиканинг янги ҳукуматини тузишни топширди.

С. Хос Ливан халқига, парламент депутатларига, сиёсий партияларга мурожаат қилиб, мамлакатда тинчлик ва хавфсизликни таъминлашда президентни ва ҳукуматни қўллаб-қувватлашга чақирди. У Ливанда узоқ вақт давом этган гражданлар уруши катта қурбонлар берилишини талаб қилганлигини эслатиб ўтиб, барча ливанликларни «бирликни, қардошликни, суверенитет ва хавфсизликни мустаҳкамлаш» манфаатлари йўлида яқиндан ҳамкорлик қилишга чақирди. С. Хос президент томонидан ўз зиммасига юклатилган вазифани дарҳол бажариш ниятида эканлигини айтди.

Салим Хос мусулмон, суннийлардан, у экономика соҳасида мутахассис бўлиб, экономика фанлари доктори деган унвонга эга. Ўтмишда у Ливаннинг сиёсий ҳаётида қатнашган эмас. Байрут газеталарининг фикрича, янги ҳукуматнинг асосий вазифаси хунрезлик уруши вақтида издан чиққан Ливан экономикасини тиклашдан иборатдир.

АҚШДА «ТАСС ОЙНАСИ»

НЬЮ-ЙОРК, 9 декабрь. (ТАСС). АҚШдаги Колумбия университетида «ТАСС ойнаси» виставкаси очилди. Бу виставкада Улуғ Ватан уруши йилларида чиқарилган совет агитплакатлари кўрсатилмоқда. Совет агитация санъатининг шу ёрқин, сиёсий ўткир намуналари гитлерчи босқинчиларга қарши курашга совет халқини сафарбар этишда жуда катта роль ўйнади. «ТАСС ойнаси» душман устидан ғалаба қозонишга даъват этди, совет кишиларининг жасорати тўғрисида ҳикоя қилди, фашист агрессорларини қаҳр-ғазаб билан лаънатлади.

«ТАСС ойнаси»нинг кучли таъсири урушнинг дастлабки кунларидаёқ маълум бўлди. Орадан қарийб 35 йил ўтган бўлса-да, бу плакатлар ўша вақт вазияти ҳақида бизга ҳикоя қилмоқда, қимматли тарихий ҳужжат бўлиб қолмоқда.

Бундан 20 йил муқаддам Фидель Кастро қўмондонлигидаги кубалик ватанпарварлар «Гранма» катерида Орьенте вилоятига келиб тушишган эди. Бу воқеа Кубада Батистанинг диктаторлик режимига қарши олиб борилган қаҳрамонона курашда янги босқич бўлиб қолди. Суратда: Гаванадаги Альмендарес дарёсида афсонавий «Гранма» катери.

ТАСС фотохроникаси.

АҲОЛИНИНГ ОММАВИЙ ҒАЛАЁНЛАРИ

ҚОҲИРА, 10 декабрь. (ТАСС). Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида жойлашган шаҳарлардаги араб аҳолисининг ғалаёнлари давом этмоқда. Исроил полицияси ва хавфсизлик кучлари кўздан ёш оқизадиган газлар ва таёқларни ишга солиб, Наблус кўчаларидаги баррикадаларга ҳужум қилмоқда, Хеброн ва Рамаллахдаги намойишчиларни ҳайдамоқда, шу шаҳарларнинг араблар яшайдиган маҳаллаларини ёппасига тинтув қилмоқда ва кишиларни қамоққа олмоқда.

Ғарбий соҳилдаги ҳамма шаҳарларда араб ишчилари ва хизматчиларининг забастовкаси давом этмоқда. Мактаб ва магазинлар ёпиб қўйилган.

БЕЛУЖИСТОН: ҚОЛОҚЛИККА ҚАРШИ КУРАШ

ИСЛОМОБОД, 9 декабрь. (ТАСС). Покистоннинг иқтисодий проблемалари орасида территорияси жиҳатидан энг катта ва социал-иқтисодий тараққиёти жиҳатидан энг қолоқ бўлган Белужистон вилоятини ривожлантириш мураккаб муаммоларнинг бири бўлиб турибди. Белужистонда истиқомат қилувчи тоғлиқ қабилаларда феодал сарқитлар ҳали кучли бўлиб, ишлаб чиқарувчи кучлар ҳаддан ташқари суст ривожланган. Аммо мамлакатнинг шу олис чека вилоятига ҳам социал-иқтисодий ўзгартишлар таъсири етиб борди. Ҳукуматнинг маҳаллий қабила бошлиқларининг сардори, деб аталмиш анъанавий феодал имтиёзлари системасини бекор қилиш тўғрисидаги қарорини вилоят аҳолиси мамнуният билан кутиб олди.

Кейинги беш йил мобайнида, деб хабар қилади АПП агентлиги, Покистон ҳукумати вилоятни иқтисодий ривожлантириш программасини амалга ошириш учун 1 миллиард 100 миллион рупия маблағ ажратиб берди. Белужистоннинг маъмурий маркази — Кветта шаҳри атрофида иккита тўқимачилик фабрикаси ва цемент заводи корпуслари қад кўтармоқда, телевизион марказ ишга туширилди, янги йилнинг бошларида эса яна бир неча саноат корхонасини қуришга киришилади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БУХАРЕСТ. Румыния металлурглари катта муваффақиятга эришдилар. Улар шу йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни барвақт бажариб, планга қўшимча равишда 305 минг тонна чўян ва 42 минг тонна кокс ишлаб чиқардилар.

РИМ. Италия юстиция министри Франческо Паоло Бонифачо депутатлар палатасига мурожаат қилиб, Италия парламентининг янги фашистлар партиясидан сайланган 27 депутатига қарши тергов бошлашга ижозат беришни сўради. Улар фашистлар партиясини қайта тиклашда айбланадилар.

МАДРИД. Узоқ давом этган танаффусдан кейин пойтахтдаги «Фигаро» театрида машҳур испан ашулачиси Раймоннинг концерти бўлди. У демократияга, сиёсий эркинликларни қайта тиклашга даъват қилувчи норозилик қўшиқларини куйлаб машҳур бўлган эди. Испанияда унинг қўшиқ айтиши таъқиқлаб қўйилган эди.

Раймоннинг концерти вақтида «Озодлик!», «Амнистия!», «Демократия!» деган хитоблар неча марталаб янграб турди.

ДАМАШҚ. Суриянинг Ўрта денгиз соҳилидаги Тартус шаҳри портида мавжуд причалларни реконструкция қилиш ва янгиларини қуриш иши жадал олиб борилмоқда. 160 метр узунликдаги пирс қурилиши тугалланиб, портнинг шимолий ва жанубий причаллари бир-бири билан туташтирилди. Денгизнинг ичкарисига 770 метр кириб борадиган портнинг шимолий причали 40 минг тоннагача юк ортилган кемаларни қабул қила олади.

(ТАСС, 9 декабрь).

МУСОБАҚАДОШ РЕМОНТЧИЛАР

ЛОКОМОТИВ кон жинслари ортилган думпкарларни тортиб, борган сари тезлигини оширган ҳолда кўз илғамас даражада узоқлашиб кетди. Ҳозиргина турна қатор тизилган думпкарларни бирма-бир кўздан кечирган Турсунбой Рўзматов анча вақтгача локомотив кетган томонга тикилиб турди-да, яна ишга киришиб кетди.

Ангрен кўмир разрезида бирорта думпкар йўқ-ки, унга Турсунбой Рўзматов бошлиқ комплекс ремонт бригадаси аъзоларининг қўли тегмаган бўлсин.

— Афсуски ҳанузгача думпкарлар тез-тез ишдан чиқиб туради, — дейди катта мастер В. Золотницкий. — Шунинг учун йигитларимиз сира тинчимайди. Лекин думпкарларнинг ишдан чиқишида ҳеч кимни айблаб бўлмайди. Чунки, кочегаркада ишлар жадал суръат билан олиб борилади. Кон жинсларини иложи борича тезроқ отвалга олиб чиқишга ҳаракат қилинади. Акс ҳолда ишлаб чиқариш самарадорлиги кескин пасайиши мумкин. Ана шундай дақиқаларда экскаватор машинисти бироз эҳтиётсизлик қилса бутун бир думпкар ремонт талаб бўлиб қолади. Ёки вагончаларга ортиладиган юкнинг оғирлиги бироз меъёридан ошириб юборилса думпкар ағдарилиб тушади. Натижада айрим қисмлари эзилиб кетади.

— Бизнинг вазифамиз, — дейди бригадир, — камчиликни тезроқ бартараф қилиб, ремонт ишларини сифатли бажаришдан иборат. Лекин, ҳар бир иш тезкорлик билан бажарилиши лозим.

Бригадада саккизта слесар ва пайвандчи бор. Уларнинг ҳар бири ўз касбининг моҳири. Бошлиқнинг ўзи газ электропайвандчи бўлишига қарамай слесарликни ўзлаштириб олди. Бугунги кунда Турсунбой Рўзматов бригадаси ремонт ишларининг билимдони ҳисобланмиш Андрей Хван бригадаси билан мусобақадош. Айни пайтда қўшни бригада уларга яқинлашиб қолди. Шунинг учун бўлса керак Рўзматов йигитлари тиним билишмайди.

...Турсунбой болға билан думпкар атрофидаги пачоқларни тузатаётган Абдулманноп Мирзамуродовга нималардир деб кўрсатма бердида ўзи пайвандлаш ишларини бажаришга киришиб кетди.

— Турсунбой! — дея бригадирга мурожаат қилди қуққисдан пайвандчи Слава Богданов. — Мана шу пачоқ қисмни тўғрилаб ўтиргунча кесиб янгисини пайвандлаш анча осон.

— Осон йўлни қидирма, — деди Рўзматов ишдан бошини кўтармай, — дурустроқ қараб кўр, балки шунинг ўзи яраб қолар.

— Ҳозир бутун диққат-эътиборимиз социалистик мусобақага қаратилган, — деди пировардида моҳир бригадир. — Мусобақа пунктларининг бирида эса керакли материалларни тежаш зарурати ҳақида гапирилади. Ғалаба қилиш иштиёқи билан тер тўкиб, фидокорона меҳнат қилаётган ҳар бир ишчимиз мусобақа шартларини яхши билади...

— Яна биттаси тайёр! — деб қичқирди қувончидан Рўзматов тормоз қурилмасининг сўнгги гайкаси тортилаётган пайтда.

Ҳали вақт эрта. Яна битта думпкарни ремонт қилишга вақт етади. Лекин йигитларнинг кучи етармикан. Турсунбой бригада аъзоларининг навбатдаги ғалабадан мамнун чеҳраларига қараб, «бўш келишмайди, ахир мусобақа тақдири уларнинг қўлида» — деб яна ремонт қилишга киришиб кетди. Бошқалар ҳам унга эргашишди...

Б. АКСАНИЧ.

«ДУКОНСОЙ» ОПЕРАЦИЯСИ

ОҲАНГАРОН ўнг соҳил магистрал каналининг биринчи навбати қазиб бўлинди. Сув йўли ўзанига бетон ётқизилди. Бу ерда автомобиль ўтадиган кўприклар, сув очадиган дарвозалар қурилди.

Канал қурилишининг иккинчи навбатини бошлаб юбориш учун суғориш шохобчасини кесиб ўтадиган асов Дуконсойни кесиб ўтиш керак. Унинг бош қисмида 120 метрлик дюкер — қайнама иншоотини қуриш қизғин бормоқда. Бу иншоот канал сувини тоғли Дуконсой остидан ўтказиш имкониятини беради. «Ташоблмелиоводстрой» бошқармасига қарашли механизациялашган кўчма колонна гидромеханизаторлари сойни дамбалар билан торайтирдилар. Қурувчилар Оҳангарон районидаги хўжаликларнинг икки минг гектар боғини суғориш учун кўкламда биринчи участкадан сув келишини таъминлаш учун шошилмоқдалар.

Оҳангарон каналининг 26 километрлик трассаси денгиз сатҳидан минг метр баландликда, Қурама тизма тоғларининг қиялик жойларидан ўтади. Қурилаётган Оҳангарон денгизида тўпланган сув 20 минг гектар адир ва қадимдан ҳайдаб келинган ерларни суғоради. Тоғ этакларида машина ёрдами билан суғориладиган зона лойиҳалаштирилган. 4 минг гектар ем-хашак экинлари парвариш қилинадиган майдон насос станциялари ёрдамида сув ичади.

Оҳангарон магистрал канали мана шу беш йилликда тўла-тўкис ишга туширилади. (ЎзТАГ).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЛИФТ ВА СУВ МУАММОСИ»

Газетанинг 10 сентябрь сонида юқоридаги сарлавҳали мақолада пойтахтнинг «Марказ —27» массивидаги 13-уйда яшовчи аҳолининг эътирозли фикрлари баён этилган эди. Шу йилнинг февраль ойида фойдаланишга топширилган тўққиз қаватли бинонинг лифти роппа-роса икки ойдан кейин ишга туширилди. Бу лифтдан фойдаланувчиларнинг қувончи кўпга бормади. Лифт бир кун ишласа, уч кун дам олади. Бу ҳам етмагандек, учинчи қаватдан юқорига ичимлик суви босимнинг камлиги учун кўтарилмайди. Натижада, бу ерда истиқомат қилувчилар сувни челаклаб ташиб чиқишга мажбур бўлишмоқда.

Шу мазмундаги мақолага меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Х. А. Камоловдан жавоб олдик. Унда айтилишича «Марказ —27» даги 13-уйда қурувчилар айрим камчиликларга йўл қўйганликлари учун сувнинг босими камайиб, юқори қаватларда сув бўлмаган. Мавжуд камчиликлар тугатилиб, ҳамма квартиралар сув билан таъминланган.

Лифтёрларнинг етишмаслиги ва электр энергиянинг мунтазам берилмаслиги оқибатида лифтнинг ишлашида камчиликлар содир бўлган. Шу кунларда лифтёрлар штати тўлдирилиб, бу уйдаги лифт аҳолига ҳар куни соат 7 дан 24 гача хизмат қилмоқда.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА

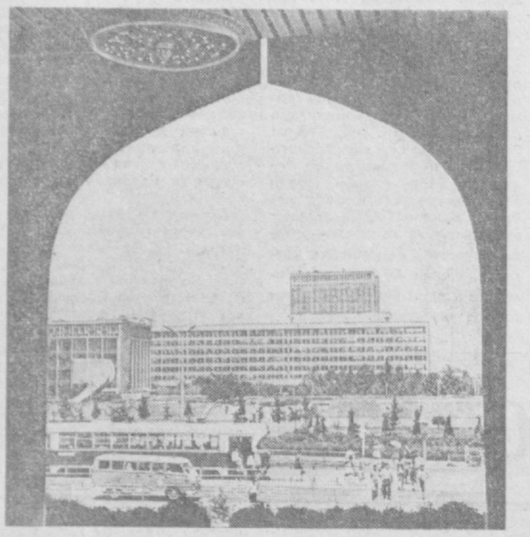

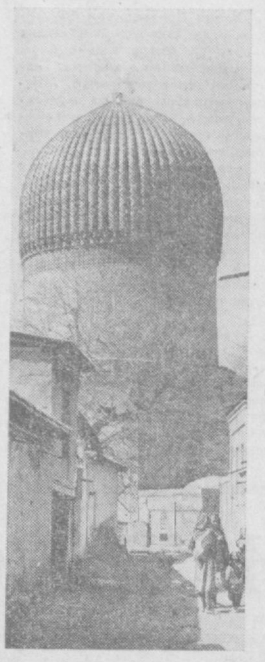

Ўзбекистоннинг кўпгина қадимий шаҳарлари туристларнинг севимли маршрутлари сафига кириб қолди. Ҳар йили ўн минглаб туристлар республикамизнинг кўҳна Самарқанд, Бухоро, Тошкент, шаҳарларига саёҳатлар уюштирадилар. Улар ўз сирларини жозибали бўёқларда яширган кўҳна обидаларни томоша қилиш билан бирга яқин йилларда қад кўтарган йирик индустриал шаҳарларнинг замонавий кўринишларидан ҳайратда қоладилар.
Суратларда: [юқоридан чапда] Пойтахтимизнинг марказий кўчаларидан бири. [ўнгда] Самарқанд шаҳридаги машҳур Гўр-Амир мақбараси. [пастда] Индустриал Навоий шаҳрининг марказий кўчаларидан бирини кўриб турибсиз. Р. Содиқов фотолари.

КОЛХОЗДА УЧРАШУВ

ЯҚИНДА Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда республикамизнинг атоқли ёзувчилари билан учрашув бўлиб ўтди. Колхоз клубига қишлоқ аҳолиси, колхозчилар, механизаторлар мактаб ўқувчилари тўпландилар. Ёзувчилар билан бўлган учрашувни колхоз раиси Нишонали Авазов очиб, сўз усталарини колхоз қишлоғи аҳолиси номидан табриклаб, коллектив хўжаликнинг бу йилги муваффақиятлари тўғрисида сўзлади. Ленин номли колхоз пахтадан ва қишлоқ хўжалигининг бошқа экинларидан бу йил юқори ҳосил кўтариб, социалистик мажбуриятларини ошириб бажарган. Колхоз қишлоғида ободончилик ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Янги турар-жойлар ва жамоат бинолари қад кўтармоқда. Колхозчилар ҳаёти йилдан йил фаровонлашиб бормоқда. Раис колхоз қишлоғи аҳолисининг маданий ҳаёти ҳақида сўзлаб, турли соҳаларда юқори малакали кадрлар ишлаб турганлиги, республикамизнинг олий ўқув юртларида қишлоқдан борган йигит-қизлар таълим олаётганликлари ҳақида сўзлади.

Учрашувда Ўзбекистон халқ шоири Уйғун йиғилганларни, колхозчиларни бу йилги пахта тайёрлашдаги катта муваффақиятлари билан табриклаб, республика ёзувчиларининг ижодий ишлари ҳақида сўзлади.

Шундан кейин мушоира бошланди. Қўшиқчи шоир Акмал Пўлат йиғилганларга ўзининг янги ёзган қўшиқларини ўқиб берди. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Фадеев мукофотининг лауреати Адҳам Раҳмат Улуғ Ватан уруши фронтларида жасорат кўрсатган совет баҳодирларининг қаҳрамонликлари ҳақида ёзилган асарлар ва ўзининг ижодий режалари ҳақида сўзлади.

Учрашувда Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, шоирлардан Назармат ва Зоҳиджон Обидовлар ўзларининг ватанпарварлик темасида ёзган шеърларидан намуналар ўқиб бердилар.

Учрашувда ўзбек совет драматургиясининг кекса авлодларидан бири бўлган Умаржон Исмоилов ўзининг ижодий режалари ҳақида сўзлади. У бу йил 70 ёшга қадам қўйди. Жамоатчилик, ёзувчилар унинг туғилган кунини нишонлашга тайёргарлик кўрмоқдалар. Умаржон Исмоилов бундан 60 йил илгари Янгийўл районидаги мактаб-интернатга директор ва район халқ маорифига мудир бўлиб ишлаган. Йиғилганлар юбилярни қизғин табрикладилар. Унга сиҳат-саломатлик ва янги ижодий муваффақиятлар тиладилар. Колхоз правлениеси унга эсдалик совғалари тақдим этди.

Кечада колхоз аъзоси, кекса ҳаваскор шоир Турсунбой Азимов ўзининг янги ёзган шеърларини ўқиди. Кеча қизиқарли ўтди. Раис кеча қатнашчиларига колхозчилар номидан раҳмат айтиб, ёзувчилар билан бундай учрашувлар тез-тез бўлиб туриши истагини билдирди.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ.

Ажойиботлар оламида

АСАЛАРИЛАР УЧУН

Асаларилар учун пластмассадан қурилган уялар ёқармикан? Улар полимерлардан қурилган бундай уяларда нормал яшай олармиканлар?

Руминия олимлари бу саволга ижобий жавоб беришди. Бухарест қишлоқ хўжалик институти асаларичилик кафедраси ходимлари полистирол панелларидан асаларига мос уялар қуриш мумкинлигини исбот қилдилар. Уяларнинг афзаллиги шундаки, улар жуда тез йиғилади, ўзлари енгил, аммо мустаҳкам бўлиб, нам ҳаво юқмайди. Бундай уя деворларида асаларилар учун зарарли микроблар кўпаймаслиги ҳам айни муддаодир.

СУВ ОСТИ УРОҒИ

Денгиз остида ўсадиган сув ўтлари ҳозирда ўнлаб хил дори-дармонлар, ферментлар, витаминлар, крахмаллар, ноёб туз моддалари олишда битмас-туганмас манба бўлиб хизмат қилмоқда. Сув ўтлардан қоғоз, хилма-хил толалар, синтетик ёқилғи ҳам олиш мумкин. Лекин уларни қандай қилиб кўплаб миқдорда олиш мумкин?

Яқинда АҚШда сув ости ўтларини ўрадиган машина синовдан ўтказилди. Ғоввос ана шундай машина ёрдамида 30 метргача бўлган чуқурликда ишлаб, сув ўтларини бемалол ўриб олаверади. Машина механизми сиқилган ҳаво ёрдамида ишлайди. Ҳаво босими эгилувчан труба орқали ўрилган ўсимликларни юқорига, кема бортига чиқариб беради. Бунинг учун машинанинг қирқувчи механизмлари ёнига сув ўтларини шимириб оладиган мосламалар ўрнатилган.

АНТИҚА САФАР

Француз денгизчиси Ален Колла Атлантика океанини ўзининг лойиҳаси бўйича қурган яхтада уч ҳафта ичида сузиб ўтишга тайёрланмоқда. Бу яхтанинг узунлиги 71 метр бўлиб, унинг палубасида ҳар бири 30 метрлик тўртта мачта ўрнатилган.

Денгизчи шунингдек, кемасига электр-ҳисоблаш машинасини ҳам ўрнатиб, елканларни шамолга нисбатан энг қулай жойлаштириш, аккумуляторларни зарядлашда қуёш батареяларидан фойдаланиш учун зарур ҳисобларни чиқаришда уни ишлатмоқчи бўлаяпти. Унинг айтишига қараганда, бўрон турган вақтда яхта соатига 50 километр суза олади. Бу гапга ишониш мумкин, негаки, кема елканларининг умумий сатхи 1000 метрдан ҳам ошади.

Реклама ва эълонлар

«УЗЭНЕРГОСБИТ» ЭЛЕКТР ИСТЕЪМОЛЧИЛАРИДАН

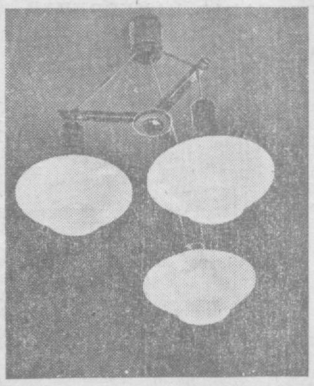

КУНДУЗ КУНЛАРИ уйлар, ҳовлилар, магазинлар ва муассасаларнинг ташқарисидаги электр чироқларини, ҳамда иш куни тугагандан сўнг муассасалар, ташкилотлар, ўқув юртлари, магазинларнинг ичкарисидаги электр чироқларини

УЧИРИБ ҚУЙИШЛАРИНИ СУРАЙДИ

КУНДУЗ КУНЛАРИ БИНО ТАШҚАРИСИДАГИ ЭЛЕКТР ЧИРОҚЛАРИ ЎЧИРИЛМАЙ ҚОЛДИРИЛСА ЭЛЕКТР БЕРИШ ОГОҲЛАНТИРИШСИЗ ТЎХТАТИЛАДИ.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

БУГУН ВА ҲАР КУНИ
ШИМОЛИЙ ОСЕТИЯ АССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ
ЭМИЛЬ КИО РАҲБАРЛИГИДАГИ
ЙИРИК ИЛЛЮЗИОН РЕВЮНИНГ

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

Бутуниттифоқ конкурсларининг лауреатлари ДМИТРИЙ АЛЬПЕРОВ ва АРКАДИЙ БОРИСОВлар масхарабозлик номерларини кўрсатадилар.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЎРИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.

КАССА ЭРТАЛАБ СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Томошалар 19.30 да бошланади.

Шанба кунлари 15.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари 11.00, 15.00 ва 19.30 да бошланади.

Справкалар олиш учун телефон :44-35-91.

ХОККЕЙ

БИРИНЧИ ДАВРАНИ ЎНЛИКДА ЯКУНЛАШДИ

Ўтган йилги мавсум тугаб, Тошкентнинг «Бинокор» хоккейчилари биринчи лигада қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишганда команда устозлари Виктор Иванович Столяров ва Владимир Иванович Каменевлар коллективнинг келажак режалари ҳақида сўз юритишар экан, мақсадимиз биринчи лигада мустаҳкамланиб олиш, деган фикрни баён қилган эдилар. Бундай бўлиши ҳам табиий эди. Негаки ҳар қандай мусобақада ҳам ғолиб келиб, бир поғона юқорига, кучлилар даврасига ўтган коллектив ўз олдига аввалига тажриба ўрганиш, маҳоратини ошириш вазифаларини қўяди.

«Бинокор»нинг биринчи лигадаги дастлабки қадамлари омадсиз бўлди. Тўғри, тошкентликлар чемпионатнинг биринчи ва иккинчи турини анча кучли «Автомобилист» ҳамда «Салават-Юлаев» командалари билан ўтказишди. Тўртта ўйинда биронта ҳам очкони қўлга кирита олмаган, атиги иккита шайба киритиб, ўз дарвозасидан 23 та шайба ўтказиб юборган «Бинокор»нинг сафардан қайтиб келиб, ўз майдонида «Ижсталь» командаси билан бўлган ўйини ҳам муваффақиятсиз тугади. Лекин тошкентлик хоккейчилар бу сабоқлардан тўғри хулоса чиқариб, камчиликларни йўл-йўлакай тузата бориб звеноларни мустаҳкамладилар.

«Бинокор» Свердловскнинг Армия спорт клуби командаси билан бўлган ўйинда кескин бурилиш ясади деса бўлади. Бу ўйинда командамиз тўртта очкони қўлга киритибгина қолмай, балки рақиб дарвозасига 12 та шайба киритиб, ўз дарвозасидан атиги битта шайба ўтказиб юборди холос. Чемпионатнинг 11 та ўйинида бор йўғи битта очко олган ва турнир жадвалининг энг сўнгги ўрнида турган «Бинокор» ана шу бурилиш нуқтаси Свердловск командаси билан бўлган ўйиндан кейин аста-секин юқорига кўтарила бошлади. Биринчи даврaнинг қолган ўн беш учрашувида 19 очко тўплаган «Бинокор» чемпионатнинг ярим масофасини ўнинчи ўринда якунлади. Фақат ўз майдонида эмас, балки сафарда ҳам хоккейчиларимиз ғалаба иштиёқи билан майдонга тушишаётганлиги кишини хурсанд этади. Бунда биринчи даврaнинг сўнгги ўйини Усть-Каменогорскда «Торпедо» билан бўлган баҳс эътиборлидир. Биринчи бўлимдаёқ Селеванов ва Гатаулин командасини олдинга олиб чиқдилар. Ўз дарвозасидан иккита шайба ўтказиб юборган бинокорчилар руҳан тушмай, иккинчи бўлимда битта, учинчи ҳал қилувчи бўлимда эса иккита шайба киритиб, 3:2 ҳисобида устун келишди ва муҳим икки очкони қўлга киритишди.

Ҳужумкор бешликдаги звеноларни алоҳида таъкидлаб кўрсатиш қийин. Барча ҳужумчилар бутун тажрибаси ва маҳоратини ишга солиб ўйнашмоқда. Команда капитани Ю. Самохвалов, дарвозабонлар Е. Подянов, С. Вахатов, ўйинчилар П. Данилов, В. Погорельский, С. Глазирин, Р. Боймуҳамедов, О. Розов, Ю. Савран ва бошқаларнинг ўйиндан-ўйинга маҳорати ортиб бораётганлиги мухлисларни хушнуд этмоқда. Командамиз бу йили ўз олдига қўйган мақсад сари дадил одимламоқда. Агар хоккейчиларимиз чемпионатнинг иккинчи давра ўйинларини ҳам баҳамжиҳат ва уюшқоқлик билан ўтказишадиган бўлса, коллектив ўз олдига қўйган вазифани ошириб адо этган бўларди.

Командаларнинг биринчи давра мусобақаларидан сўнг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	Ш.	О.
«Сибирь»	26	123—57	46
«Автомобилист»	26	174—73	45
«Салават-Юлаев»	26	108—61	40
«Ижсталь»	24	134—90	29
«Дизелист»	26	82—71	29
«Молот»	26	86—100	28
«Торпедо»	26	105—110	24
Урицкий номли спорт клуби	24	91—89	23
«Локомотив»	26	87—112	21
«Бинокор»	26	75—113	20
МХО АСК	26	107—127	18
АСК [Кб]	26	84—125	18
«Сокол»	24	66—106	13
АСК [Св]	28	87—181	6

ДОСААФНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТЎЛҚИНДА РАДИО СПОРТИ МУХЛИСЛАРИ

Бундан бир неча йил муқаддам Тошкентда радио тўлқини безорилари пайдо бўлиб, улар алоқачилар, учувчилар, «тез ёрдам» ва бошқа касб эгалари ишига халақит беришаётган эди. Эфир тартиббузарларига ўз вақтида чора кўрилди, уларнинг «қўлбола» радиоузатгичлари мусодара этилди, айримларига жарима солинди.

ДОСААФ ҳузуридаги спорт техника клубларида радио мухлислари учун қўшимча тўгараклар очилди. Радио спортига меҳр қўйган ёшларга барча имкониятлар яратиб берилди. Тошкентдаги республика бирлашган техника мактабидаги радио спорти тўгараги бу соҳада бошқаларга ўрнак бўлди. Ана шу мактаб жонкуярлари ташаббуси билан пойтахтдаги бир қатор корхоналарда, олий ўқув юртлари ва техникумларда, мактабларда радиостанциялар ташкил этилиб, мухлислар вақти-вақти билан эфирга чиқа бошлади. Ҳозирда ИК8—АА, ИК—8ААА, ИК8 —ААС, ИК8—ААК сингари радиостанциялар турли шаҳарлар билан мунтазам алоқа қилиб турипти.

Республикамизда дастлабки радиоклуб Тошкентда 1930 йилларда ташкил этилган эди. Клуб ташаббускорлари жойларда бўлишиб, радиолаштириш, шунингдек радио узатгич узелларини ўрнатиш ишларида ҳам фаол қатнашдилар. Бугунги кунда Л. Стряпунин, И. Шкуропат, М. Афанасьев, А. Кушниров ва бошқаларнинг номлари иттифоққа эмас, балки жаҳонга маълум. Л. Стряпунин ўтган йили қисқа тўлқинда «Жаҳонга тинчлик» номи билан ўтказилган халқаро мусобақаларнинг мутлақ ғолиби деган юксак унвонга муяссар бўлди. Радиоҳаваскор ана шу мусобақада бир сутка, яъни 24 соат давомида жаҳоннинг 76 мамлакати билан 996 та алоқа ўрнатишга муваффақ бўлди. СССР спорт мастери М. Балясников телефон билан қисқа тўлқинда радио алоқаси ўрнатиш бўйича Совет Иттифоқи чемпионидир. Ҳар икки спортчи биринчи даражали диплом, ёрлиқ ва пул мукофоти билан тақдирланган. С. Журавлев, И. Шкуропат ва бошқа радио мухлислари ҳам ҳаваскорликдан СССР спорт мастеригача бўлган йўлни босиб ўтишди. ИК8—ААА радиостанцияси йирик мусобақаларда ҳамиша муваффақиятли қатнашиб келмоқда. Бу станция ҳаваскорлари 1972 йилда ўтказилган мусобақада қитъа чемпиони бўлишган эди. «Жаҳонга тинчлик» деб номланган мусобақа қатнашчиларининг умумий натижасига кўра команда ҳисобида учинчи бўлишди. Ўтган йили ва бу йил ҳам бўлиб ўтган биринчиликларда радио ҳаваскорлар ўнлаб чет эл мамлакатлари билан алоқага чиқишди, кўплаб совринларни қўлга киритдилар. «Тулки ови», алоқачиларнинг кўпкураши, радиограммаларни қабул қилиш ва узатиш, қисқа тўлқин ва ультра қисқа тўлқинларда радио алоқаси ўрнатиш, радио конструкторлик фаолияти бўйича ўтказилган мусобақаларда 7 та СССР спорт мастери, 2 та мастерликка номзод, 140 дан зиёд биринчи разрядли спортчилар тайёрланди.

Мактабда радио спортининг янги тури — радиоконструкторлик ишлари ҳам юқори савияда олиб борилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ бир неча радио ҳаваскорлари ДОСААФ мастер-конструктори деган унвонга муяссар бўлди. Булар А. Шакирзянов, Д. Вундцеттель, Е. Суховеров ва бошқалардир. Мастер-конструкторлар ўзлари яратган спорт ва ўқув аппаратларида мусобақалашибгина қолмай, бу аппаратлар халқ хўжалигимизнинг турли соҳалари — фан, техника, саноат медицина ва бошқа соҳаларда ҳам фойдаланилмоқда.

...Қисқа ва узун сигналлар бирин-кетин эфирга чиқмоқда. Тўгаракнинг янги аъзолари радио спорти алифбесини ўрганмоқдалар. Ҳадемай бу ҳаваскорлар ҳам иттифоқимиз шаҳарлари, шунингдек чет мамлакатлар билан дўстлик алоқасини ўрнатиш учун эфирга чиқишади.

Ю. ГЛЕБОВ.

Суратда: ДОСААФ республика техника мактаби радиостанцияси бошлиғи И. Шкуропат эфирга чиқмоқда [пастда] чет эл спортчилари билан икки томонлама алоқа ўрнатганлиги учун берилган диплом ва гувоҳномалар.

Автор фотолари.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — АБВГДейка. 11.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.30 — Музикали программа. 12.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 12.30 — Музикали абонемент. 13.05 — Адабий ўқиш. 13.45 — Концерт. 14.30 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 15.10 — **Шоҳ Султон ҳақида эртак** (бадиий фильм). 16.40 — «Здоровье». 17.10 — «Спортлото» тиражи. 17.20 — Концерт. 17.45 — Шахмат бўйича СССР чемпиони А. Ахшарумова. 18.00 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильмлар. 19.45 — Совет композиторларининг қўшиқлари. 20.10 — **9-студия.** 20.30 — **Бовари хоним** (бадиий фильм, 1-серия). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақа. 23.15 — Дин Рид куйлайди.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — Ёшлар ижоди (адабий кўрсатув). 11.30 — Жаҳоннинг машҳур композиторлари: Г. Доницетти. 12.10 — Ота-оналар учун консультация. 12.40 — Кинокўзгудаги ҳаёт. 13.20 — Шон-шуҳрат экрани. 14.40 — «Замандас». 18.05 — Мультфильм. 18.50 — Ватан хизматига тайёрмиз! 19.15 — Ота-оналар университети. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Актёрлар ва роллар». **Яйра Абдуллаева.** 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 21.50 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — **Мен Тянь-Шанман** (бадиий фильм, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.00 — **ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.**

12 декабрь, якшанба МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Зарядкага сафланинг! 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 12.00 — Концерт. 13.00 — Музикали киоск. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Ольга Берголц ижодининг саҳифалари. 15.15 — Музикали программа. 16.00 — **Халқаро панорама.** 16.30 — Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақа. 18.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — СССР халқ артисти М. Биешу куйлайди. 20.00 — Каттталар учун мультфильм. 20.10 — Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақа. 20.40 — **Бовари хоним** (бадиий фильм, 2-серия). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақа (кўргазмали чиқишлар).

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 10.50 — В. Воеводина. Е. Рисс. **«Кўр меҳмон»** (телетеатр, 2-қисм). 11.50 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 12.30 — **Бешинчи «Б» да ўқийдиган...** (бадиий фильм). 14.00 — Ота-оналар учун консультация. 14.30 — Ғазалим сенга (адабий кўрсатув). 15.00 — Киноэкран янгиликлари. 18.10 — Мультфильм. 18.20 — «Малишок». 18.45 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 19.15 — Ёш чолғучилар. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Лирик концерт. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Телеминиатюралар.** 22.10 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — **Мен Тянь-Шанман** (бадиий фильм, 2-серия).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КАТТА ТЕАТРИДА — 11|XII да **Флория Тоска**, 12|XII да **Этик кийган мушук** (кундуз). **Князь Игорь** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11|XII да **Антигона**, 12|XII да **Аяжонларим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11|XII да **Гулбаҳор қани?**, 12|XII да **Комедия, комедия, ёхуд ҳангома.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 11, 14|XII да **Ишқ қурбонлари.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 11, 12|XII да **Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭМИЛЬ КИО раҳбарлигидаги йирик иллюзион ревюнинг хайрлашув гастроллари** (11, 15, 19.30).

Кино

Катта пойга — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Деҳқон ўғли — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 12.00).

Қўрқма, бермайман — ҲАМЗА номли (15, 17, 13, 20.30), «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Гелбалар суди — «ЧАЙКА» (15, 20.00).

Маугли — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10.00).

Редактор ўринбосари С. МУСАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 338142.

Р—01764. Узбекистон Компартиясининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64583. В. 2684.